

Stavanger
kommune

Årsprogram 2024

Idrett og utemiljø

Innledning

Årsprogram 2024 for idrett og utemiljø viser prioriterte oppgaver som kommunalområdet vil utføre i 2024, og vedtatt finansiering av arbeidet.

Årsprogrammet legges frem for **Utvalg for utbygging (UFU)**, **Utvalg for klima og natur (UKN)** og **Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (UKIS)**. UFU vedtar årsprogrammets tiltak for utbygging, UKN vedtar det som gjelder klima og natur, og UKIS vedtar tiltakene som gjelder idrett. I delene som ikke berører flere utvalg er HØP-linjen uthevet med bakgrunnsfarger (**UKN**, **UFU**, **UKIS**).

Årsprogrammet følger opp Handlings- og økonomiplan (HØP) 2024-2027 (vedtatt i Stavanger bystyre [sak 63/23](#)), som igjen er økonomi- og handlingsdelen av [kommuneplanens samfunnsdel](#).

Viktige endringer i idrett og utemiljø sitt arbeid meldes fortløpende til politiske utvalg (i form av statussak, orienteringssak og svar på politiske spørsmål) og i tertialrapportering.

Årsprogram 2024 viser hvordan den vedtatte Handlings- og økonomiplan 2024-2027 er tenkt realisert på idrett og utemiljø sitt ansvarsområde. Dette gjelder både oppfølging av de politiske satsingene og vedtatt finansiering (investeringer og drift). Det at budsjettpostene er konkretisert, men likevel ikke for detaljerte skal sikre bruk av hele budsjettet på en måte som svarer så effektivt som mulig på de politiske prioriteringene. Detaljeringsgraden i HØP-linjene og tilhørende tiltak er derfor lagt på et mellomnivå. Dette skal på den ene siden sikre at politiske føringer styrer arbeidet. På den andre siden skal det sørge for et visst handlingsrom for å tilpasse programmet til endringer, og ved behov omprioritere midler innenfor de vedtatte budsjettpostene. Det kan oppstå uforutsette forhold som gjør at et prosjekt ikke kan gjennomføres som opprinnelig planlagt. Å måtte vente til neste tertialbehandling kan medføre betydelig tap av tid og manglende utnyttelse av ressurser. Konsekvensen vil være at færre prosjekter blir fullført og at budsjettrammen blir dårlig utnyttet. Dette er grunnen for at programområdene ikke er for detaljerte med spesifikt budsjett per prosjekt. Samtidig må detaljeringsgraden være presis nok til at alle prosjekt er politisk styrt og prioritert. Det er denne balansen årsprogrammet prøver å oppnå.

Årsprogram 2024 er delt inn i **fire kapitler**:

[Del I](#) omhandler idrett og utemiljøs oppgaver, prioriteringer, bidrag til klima- og miljøplanens handlingsdel, samt tekstvedtak 2024.

[Del II](#) består av årsprogram investeringer.

[Del III](#) viser endringer i driftsbudsjettet og beskriver prioriterte oppgaver på enkelte områder i 2024.

[Del IV](#) gir en oversikt over inntekter i 2023.

*Utvalg for klima og natur
7.11.2023*

*Utvalg for utbygging
8.11.2023*

*Utvalg for kultur, idrett og
samfunnsdialog 3.11.2023*

Idrett og utemiljø sine oppgaver og prioriteringer

Del I Grunnlaget for arbeidet til idrett og utemiljø

Satsingsområdene er basert på kommuneplanens målsetninger og HØP.

Idrett og utemiljø - ansvarsområdet

Idrett og utemiljø har ansvar for utvikling, forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunale uteområder. Det omfatter blant annet veier, gater, gatetun, turveier, sykkelanlegg, plasser, torg, friområder, parker, lekeplasser, skolegårder, uteområder ved barnehager, naturvernområder, badeplasser, idrettsanlegg, svømmehaller og nærmiljøanlegg. Kommunalområdet driver [Stavanger friluftssenter](#) og [Stavanger botaniske hage](#) og arbeider med å utvikle et botanisk vitensenter i samarbeid med [Rogaland Arboret](#).

Kommunalområdet har ansvar for den daglige driften og sørger for at utearealer, veier, plasser og anlegg skjøttes i henhold til miljø, kvalitet og sikkerhet for innbyggerne. Beredskapsarbeidet er en viktig og integrert del av oppgavene.

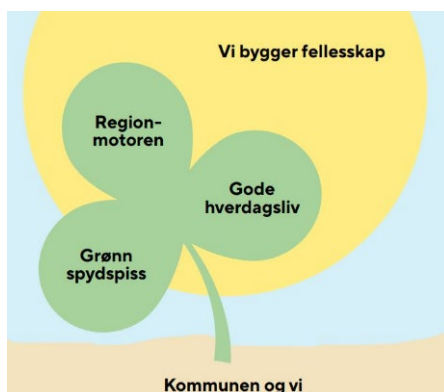
I tillegg legger idrett og utemiljø til rette for aktivitet i kommunens idrettsanlegg, svømmehaller og skolelokaler. Det inkluderer tildeling av treningstid til brukerne av anleggene, fordeling av ulike kommunale tilskudd og gjennomføring av behovsanalyser som grunnlag for politiske beslutninger om utbygging av nye idrettsanlegg. Kommunalområdet bidrar til å forbedre tilgang på kommunale anlegg og lokaler ved flerbruk, sambruk og fleksible ordninger. Det gjelder blant annet skoler og idrettsanlegg, inkludert uteområder.

For å nå kommunens mål er det viktig å sikre at planlegging, utbygging og drift er basert på, og ivaretar de blågrønne verdiene og bruker naturbaserte løsninger. Idrett og utemiljø bidrar til dette gjennom faglige uttalelser og innspill i planprosesser på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå.

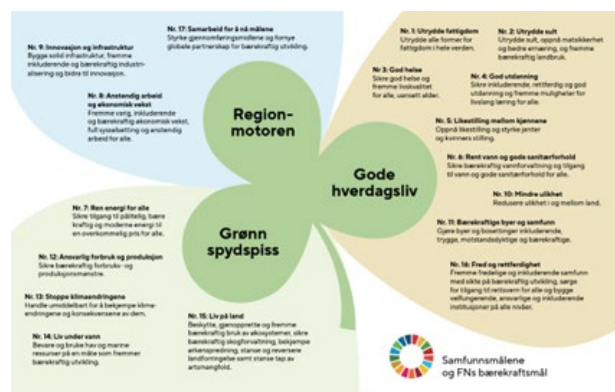
Grunnlag for årsprogrammet

Oppfølging av kommuneplanens satsingsområder

Idrett og utemiljø bidrar til alle fire satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel: *grønn spydspiss, gode hverdagsliv, regionmotoren, kommunen og vi*, samt de tilhørende mål og strategier. I tjenesteområdet arbeid legges også FNs bærekraftsmål med sine tre dimensjoner: sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft til grunn.

Satsingsområder fra kommuneplanen

Trekløveren og FNs bærekraftsmål

Grønn spydspiss

Bevaring av natur og naturmangfold er like viktig som klimaarbeidet, og kan støtte opp under dette. Kommunen må sikre arealnøytralitet i planprosesser og prosjekter, slik at nedbygging av grøntområder unngås eller kompenseres ved å tilbakeføre «grå» flater til grønt, jamfør tiltakspyramiden:

Idrett og utemiljø vil utvikle og ivareta en sammenhengende offentlig grønnstruktur. Dette er sentralt i [Grønn plan](#) som ble vedtatt som del av [kommuneplanens nye arealdel](#) (Grønn plan del 1). Arbeidet videreføres i 2024 med temaplanen *Grønn plan del 2* og handlingsplaner for naturmangfold og revidert overordnet skjøtselsplan. Idrett og utemiljø arbeider videre med restaurering av vassdrag og våtmark.

Grønne elementer, natur og naturmangfold skal være ledende for utviklingen og opparbeidelsen av offentlige uterom. Idrett og utemiljø prioriterer naturbaserte løsninger i prosjektutvikling, bygging, drift og vedlikehold. Med tanke på klimatilpasning og overvannshåndtering prioriteres bruk av de grønne områdene til fordrøyning og infiltrering.

Idrett og utemiljø vil arbeide for at det tidlig i reguleringsplanprosessen settes av tilstrekkelig areal for blågrønne strukturer samt areal for håndtering av overvann og flom. I tillegg vil idrett og utemiljø satse på kompetanseheving innen naturbaserte overvannsløsninger.

Vi må ta vare på naturverdier både på land, i ferskvann og i sjø. Idrett og utemiljø vil derfor også satse på bedre kunnskapsgrunnlag i marine områder og arbeide videre med kartlegging og bevaring av marint mangfold og bekjempelse av fremmede arter i sjøen.

Tilrettelegging for miljøvennlig transport med etablering, drift og vedlikehold av sammenhengende gå- og sykkelveinett er viktige bidrag til et klima- og miljøvennlig og inkluderende samfunn, jamfør kommunens [mobilitetsstrategi](#).

Omstilling til LED-belysning og elektrifisering av maskin- og kjøretøyparken er andre viktige bidrag til å spare energi, klima og penger.

Gode hverdagsliv

Idrett og utemiljø legger til rette for omgivelser og aktiviteter som fremmer helse, og skaper sosiale møteplasser og naturopplevelser. De konkrete, små og store utviklingstiltakene som sammenhengende grønnstruktur, turveier, lekeplasser, utendørs møte- og aktivitetsplasser og nærmiljøanlegg, skaper arenaer for inkludering og det gode hverdagsliv der folk bor.

Å fremme trygg gange og sykling hele året bidrar til folkehelse, mindre støy, støv og forurensning. Opparbeidelse av fortau, miljøgater, gatetun og etablering av gatetrær, samt riktig belysning som minimerer lysforurensning, er med på å styrke kommunens [mobilitetsstrategi](#) og [gåstrategi](#). Trafikksikkerhet er et prioritert budsjettområde også i 2024.

Regionmotoren

Idrett og utemiljø bidrar til å gjøre Stavanger sentrum mer attraktiv for alle og styrke Stavanger som regionmotor. Det omfatter blant annet tilrettelegging for arrangementer og aktiviteter, samt organisering av byrommene og renhold av sentrum. At folk kan komme seg til og fra sentrum og bevege seg der på en miljøvennlig og trygg måte, krever bygging, drift og vedlikehold av transportinfrastruktur.

Bylivskoordinator har en viktig rolle som pådriver for sentrumsarbeidet, og legger sammen med sentrumskoordinator til rette for et godt samarbeid mellom idrett og utemiljø, andre relevante avdelinger i kommunen, sentrumsorganisasjonen STAS og andre aktører i byen.

Kommunen og vi

Idrett og utemiljø samarbeider med innbyggerne og relevante aktører gjennom brukermedvirkning i blant annet prosjektutvikling. Kommunalområdet har god erfaring med å inkludere mennesker som faller utenfor arbeidslivet. Dette omfatter blant annet samarbeid om arbeidstrening med NAV og kriminalomsorgen. Gjennom avtale med tiltaksbedriften Attende Allservice Holding AS gjennomføres det også vegetasjonsrydding tiltak i friområdene og renhold i uterom. Også det interne arbeidet for kompetansebygging og lærlingordning ses på som en del av arbeidsgiver- og samfunnsansvaret.

Innen digitalisering arbeider idrett og utemiljø videre med det nye driftssystemet (Sweco). Flåtestyring vil bli videreutviklet til å omfatte også feiing (i tillegg til vinterdrift). Digitalisering av grøntarealene og oppgaveregistrering samt dokumentering av utført arbeid vil være et viktig satsingsområde i 2024.

Hovedprioriteringer og planarbeid

Tiltak for mer natur og naturmangfold vil være et prioritert satsingsområde i 2024 og fremover. Det inkluderer blant annet slutføring av Grønn plan og oppfølging av planer og tiltak, habitatforbedring av flere bekker gjennom vassdragsrestaureringsprosjekt og kunnskapsforbedring om våre bytrær og deres bidrag til klima og natur ved bruk av smart teknologi

Arbeidet med sykkelsatsingen vil fortsette. Videre vil realisering av [gåstrategien](#) og tilrettelegging for gode møteplasser for alle være viktige tema for kommunalrådets arbeid.

Andre innsatsområder inkluderer rehabilitering av veier, bruer og kaier.

Bedre oversikt over bruk av kommunale idrettsanlegg vil gjøre det mulig å utnytte kapasitetene på best mulig måte og å legge til rette for gode møte- og aktivitetsplasser i nærområdene. Arbeidet med driftsmodeller for kommunale idrettsanlegg som er enda bedre tilpasset brukernes behov vil fortsette.

Folkehelse er viktig i all kommunal aktivitet, herunder tilrettelegging for gode og inkluderende møteplasser i nærmiljøet og aktivitetsmuligheter i det grønne.

Friområder, lekeplasser, byrom, torg, plasser, parker og utearealer ved skoler og barnehager er viktige arenaer som kan bidra til inkludering og sosial bærekraft. [Lekestrategien](#) vil følges opp med handlingsplaner for to kommunedeler årlig.

Planer og saker vil som tidligere bli lagt frem for ansvarlig utvalg til vedtak, samt andre berørte utvalg og råd til orientering og for innspill. Liste over planlagte saker legges frem for utvalget på hvert møte.

Planer i 2024

I 2024 prioriterer kommunalområdet følgende planarbeid, jamfør kommunestyrevedtak i sak [60/20](#):

- *Grønn plan – del 1* med mål, strategier og konkrete innspill til kommuneplanen ble vedtatt av kommunestyret i juni 2023 ([sak 55/23](#)). Del 2 av temaplanen vil konkretisere strategier og tiltak, prinsipper og fastsetting av flere oppfølgingsplaner.
- *Overordnet skjøtselsplan* revideres mot slutten av 2024.
- *Temaplan for pollinerende insekter* (jamfør [sak 122/23](#) i utvalg for miljø og utbygging) skal ferdigstilles og vedtas.
- *Handlingsplan for bytrær i Byparken* ferdigstilles.
- *Disposisjonsplan for Stokkavatnområdet* med handlingsprogram utarbeides i 2024.
- Markagrense Sørmarka: Strateginotat ferdigstilles i 2024 og følges opp i revisjonen av kommuneplanens arealdel. Oppfølging av [tekstvedtaket Vern av Sørmarka](#) inngår i dette arbeid. Sak legges fram for aktuelle bydelsutvalg og utvalg for klima og natur før sommeren 2024
- Videre oppfølging av arealnøytralitet krever naturregnskap og utarbeidelse av naturpotensialkart som skal utvikles gjennom 2024.
- *Norm for utomhusanlegg* skal revideres, utvides og konkretiseres. Normen skal sikre at anleggene som kommunen overta har god kvalitet og kan driftes etter kommunens vedlikeholdsstandard.
- *Temaplan småbåthavner* skal revideres.
- Hvert år utarbeides det handlingsplan lekeplasser/utendørs møteplasser for to by- og kommunedeler, jamfør [Lekestrategi](#).
- Handlingsplan til [Skybruddsplanen](#) skal ferdigstilles i 2024.
- Utarbeidelse av *Temaplan idrett 2024-2040* er i gang, jamfør [UKIS-sak 6/23](#). Planen skal til politisk behandling i løpet av høsten 2024.
- *Trafikksikkerhetsplanen* revideres i løpet av 2024, jamfør [UFU-sak 10/23](#).
- *Handlingsplan for gatetun og miljøgater* skal revideres.
- *Handlingsplan for støy* lages i 2024 i samarbeid mellom klima og miljø og idrett og utemiljø.
- [Lysplan for sentrum](#) skal følges opp med en handlingsplan
- [Arrangementshåndboka](#) revideres i 2024

Direktøren vil i forbindelse med nytt planbehov og arbeidsprogram for inneværende kommunestyreperiode vurdere behov for nye planer eller revideringer.

Oppfølging av kommunens handlingsplan klima og miljø

Utarbeidelse av [Grønn plan](#) er i seg selv en oppfølging av klima- og miljøplanen. Tiltak for naturmangfold vil være et viktig bidrag til klimatilpasning og klimatiltak. Grønn plan del 2 vil i handlingsdelen vise til aksjonspunkt i handlingsplan for klima og miljø.

Videre bidrar idrett og utemiljø blant annet til følgende tiltak i [handlingsplan for klima og miljø](#):

1 Tiltak transport og mobilitet

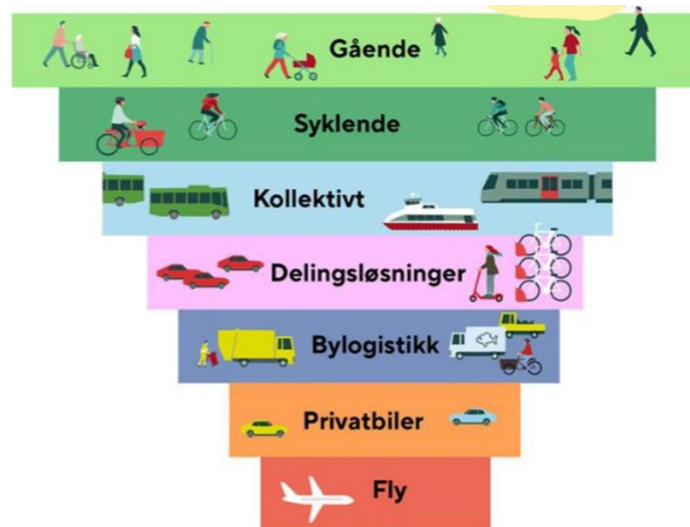
1.1 – 1.9 tiltak for økt bruk av kollektivtransport

Kommunalområdet deltar aktivt i prosjektutviklingen på tvers av tjenesteområder for å øke bruken av kollektivtransport.

Idrett og utemiljø bestiller og følger opp gjennomføringen av alle tiltak i Bymiljøpakken som er på kommunalvei under programområdene sykkel, gange, trafiksikkerhet og kollektiv.

1.10-1.15 Tiltak for økt gange

Idrett og utemiljø arbeider for å etablere grønne og blå gater. Det inkluderer vegetasjon i gatene, overvannshåndtering basert på naturbaserte løsninger og benker i utemiljøer (i gater og langs turveier). Kommunalområdet skal følge opp nylig vedtatt kommunal gåstrategi og legger generelt til grunn mobilitetspyramiden i prosjektutvikling.

1.16-1.25 Tiltak for økt sykling

Idrett og utemiljø deltar i prosjektutvikling på tvers av tjenesteområder, og tilrettelegger for sykkelparkering ved prosjektutvikling og gjennomføring av prosjekter. Støtteordning for sykkelparkering i borettslag og sameie videreføres. God standard for drift og vedlikehold av sykkelnettet er avgjørende for å få flere til å sykle. Idrett og utemiljø bidrar også med informasjon og kampanjer.

1.26-1.28 Tiltak for økt trafiksikkerhet

Arbeidet med trafiksikker kommune samt etablering og videreutvikling av hjertesoner i Stavanger fortsetter i 2024.

1.40-1.42 Tiltak for fleksibel mobilitet

Idrett og utemiljø fortsetter tiltak for regulering av el-sparkesykler, i samarbeid med operatørene.

1.78 Alle nye tjenestebiler skal være utslippsfrie

Kommunalområdet er i sluttfasen av å erstatte personbiler som går på fossilt drivstoff med el-biler, for enheter som ikke er i beredskap.

1.79 Igangsette tiltak og styringsverktøy for effektivisering av BMU sin transportflåte (intelligent flåtestyring) og optimal utnyttelse av kjøretøyparken.

Idrett og utemiljø bruker intelligent flåtestyring i sanntid til vinterdrift og jobber med å utvide bruken til feiing, kantslutt og tømning av sandfang.

MT 2.2 Klimagassutslipp

1.86 Stille krav til utslippsfri transport i alle vare- og tjenesteanskaffelser

Idrett og utemiljø følger dette opp i anbudsdokumentene.

3 Tiltak energi og materialbruk

3.13 Bruke miljørådgiver til å være med å sette ambisiøse og realistiske prosentmål for klimagassreduksjon i takt med utvikling av nye og mer klimavennlige produkter, og i lys av kostnader sett i et livssyklusperspektiv

Idrett og utemiljø jobber med å innarbeide tiltaket ved våre byggeplasser.

3.17 Alle materialer i kommunale bygge- og anleggsprosjekt skal ha EPDer (miljødeklarasjoner) som utgangspunkt for klimagassberegninger og LCC-analyser.

Tiltaket inngår som del av anbudsdokumentene/-utlysning.

LB21 Gjennomføre prosjekt for produksjon av varme og biokull fra kommunalt grøntavfall (Søra Bråde biokullsentrall)

5.3 Foreta kartlegging av biomasse fra kommunal virksomhet og andre lokale kilder/aktører som grunnlag for produksjon av varme og biokull

Idrett og utemiljø håndterer dendromasse fra friområdene som flises til turstier i dag og som kan brukes som råstoff i biokullproduksjon.

3.28 Det skal settes målsetninger og prosjekteres inn ombrukte møbler og byggevarer samt resirkulerte materialer i byggeprosjektene (nybygg og rehabilitering)

Kommunalområdet har et «steinlager» der stein fra tidligere prosjekter og anlegg lagres til gjenbruk i nye prosjekter. I tillegg brukes det stedlige masser (gjenbruk av masser på lokasjon hvor arbeid pågår) der dette er mulig.

Steinlager Stavanger kommune

ME 5 Fra 2021 er alle kommunale bygge- og anleggsplasser fossilfrie, og innen 2025 utslippsfrie

3.42 Mål om utslippsfrie kommunale bygge- og anleggsplasser og utslippsfrie maskiner/utstyr i 2025. Etablere og ta i bruk tildelingskriterier som fremmer bruk av utslippsfrie maskiner fra 2022.

Idrett og utemiljø har en feieenhet, en minigraver og flere robotklippere som er elektriske. Det arbeides kontinuerlig med å utprøve og anskaffe flere utslippsfrie maskiner.

3.46 Permanent transformator legges opp før anleggsstart slik at denne energien kan brukes i byggeperioden.

Kommunalområdet har begynt arbeidet med dette tiltaket.

3.47 Krav om at energibruken skal registreres periodisk på prosjektnivå gjennom bygge-/anleggsperioden

Idrett og utemiljø har følgende krav til registrering av energibruk i konkurransedokumentene: «Leverandøren skal gjennom hele prosjektperioden rapportere på samlet total energibruk. Rapporten skal oppgi energibruk fordelt på energikilde. Det skal leveres rapport minimum hver måned fra kontraktstart, med mindre annet er bestemt.»

3.48 Stille krav om at belysning på bygge-/anleggsplassen skal være energieffektiv (LED) og styrt for å unngå belysning når det ikke foregår arbeid

Kommunalområdet vil i fremtida stille krav om LED-belysning eller automatisk lysstyring (i konkurransevedlegget «Krav og vilkår for fossilfri bygge- eller anleggsplass»).

3.49 Stille krav om at brakkeriggen skal være godt isolert på nivå med krav i TEK, og ha system for senkning av temperatur om natten og i helger og ferier

Det stilles slike krav til brakkerigg.

3.50 Gjennomføre pilotprosjekt for utslippsfri bygge-/anleggsplass

Idrett og utemiljø samarbeider med Utbygging med målet om å følge dette punktet opp.

3.51 Alle bygge- og anleggsprosjekter skal ha mål for energibruk, energikilder og CO₂-utslipp (inkludert transport av materialer, masser og avfall til og fra byggeplassen)

Estimerte utslippsmengder vedlegges av enkelte produktleverandører. Men idrett og utemiljø har ikke fulgt opp samlet oversikt over energibruk- og utslipp for kontrakter.

3.52 Følge utviklingen av CEEQUAL og vurdere nytteverdi for innføring av krav til sertifisering av større anleggsprosjekt.

Ceequal har endret navn til BREEAM Infrastructure. Innføring av krav til sertifisering er ikke gjort per nå. Prosjektene idrett og utemiljø gjennomfører, har ofte bærekraftsmålsetting som bakgrunn for bestillingen. Selve sertifiseringsprosessen kan bli for krevende dersom det ikke begrenses til å gjelde større utbyggingsarbeider.

3.53 Stille krav til standarder på maskiner:

- Steg 4/Euro 6
- Hybridteknikk
- Digital maskinstyring for kun å grave påkrevd mengde

Dette stilles det krav om i idrett og utemiljø sine utlysninger.

3.54 Utarbeide mal for massehånderingsplaner for å sikre best mulig massebalanse og minst mulig transportbehov - planlegge for bruk av overskuddsmasser, gjenbruk av masser og eventuelle mellomlager.

Dette vektlegges i alle prosjekter.

3.55 Krav om massehånderingsplan for alle kommunale anleggsprosjekt.

Idrett og utemiljø vil arbeide med å beskrive massehånderingsplan i konkurransedokumenter i fremtida. Per nå er det avfallshånderingsplan som er beskrevet.

3.56 Øke bruken av gjenvunnede materialer (pukk, grus, strøsand, asfalt osv.) i vei- og anleggsarbeid.

Sørge for bruk av 40 % andel gjenvunnet asfalt (og økende opp til gjeldende anbefalt nivå i Vegvesenet håndbok N200).

Vurderinger rundt bruk av gjenvunnet pukk og grus (ref. erfaringer i Liveien) inkluderes i ny VA-standard.

Kommunalområdet må forbedre gjenvinning av materialer. Dette vil også inngå i en material- og massehåndteringsplan.

4. Tiltak for å ivareta karbonrike areal

4.1 Etablere målsetninger for økt karbonlagring og forbedre kunnskapsgrunnlaget, bla.a gjennom revisjon av temakart for karbonrike areal på land og i sjø.

Idrett og utemiljø deltar i arbeidsgruppen.

4.2 Vern av Sørmarka som grønnstruktur (kommer inn som tiltak i innsatsområde SKOG i Grønn plan)

Idrett og utemiljø vurderer muligheter for en bedre beskyttelse av Sørmarka i forbindelse med Grønn plan og politisk sak som legges frem i 2024, jamfør også oppfølging av tekstvedtak [Vern av Sørmarka](#).

4.5 Restaurering av Tastamyra og utrede muligheter for å øke karbonlagring i jord i Stavanger (biokull, restaurering av myr, skogplanting etc)

Mulighetsvurdering for naturrestaurering av Tastamyra starter opp i 2024.

LB 15 Tiltak for å unngå haustpløying og open åker; Utforme lokal forskrift for nedbørsfelt til Hålandsvatnet og Stokkavatnet (evt. Hafrsfjord)

Idrett og utemiljø deltar aktivt i Hålandsvatnetprosjektet og leder delprosjekt friluftsliv.

LB 16 Bistand til bekkeopning og restaurering av våtmark på vanskelig drenerbare areal med organisk jord

Idrett og utemiljø vil i 2024 forbedre habitater i flere bekker gjennom vassdragsrestaureringsprosjektet, bl.a. Møllebekken.

6 Tiltak plast på avveie

6.1 Nye kunstgressbaner og gamle baner som er modne for utskifting, skal få miljøvennlig ifyll etter hvert som slike materialer med gode bruksegenskaper blir utviklet.

Nye kunstgressbaner og gamle baner som er modne for utskifting skal få miljøvennlig ifyll etter hvert som slike materialer med gode bruksegenskaper blir utviklet. Arbeidet med bygging av vern mot spredning av gummigranulat samt renholdsstasjoner fortsetter i 2024.

6.2 Legge til rette for å minimere avrenningen av mikroplast fra eksisterende kunstgressbaner før disse eventuelt får miljøvennlig ifyll

Idrett og utemiljø skal legge til rette for å minimere avrenningen av mikroplast fra eksisterende kunstgressbaner før disse eventuelt får miljøvennlig ifyll.

6.12 Sjekk status, og vurder eventuelt behov for, system for å håndtere avrenning fra småbåthavner (mikroplast fra bunnvask osv).

Idrett og utemiljø vil i 2024 utarbeide ny temaplan for småbåthavner der flere miljøtiltak vil vurderes, bl.a. mikroplast fra bunnvask.

6.13 Bidra med økonomisk støtte til organisasjoner som arrangerer plastinnsamling i kommunen.

Samarbeid med frivillige organisasjoner og Ryfylke friluftsråd om søppelplukking i strandsonen fortsettes i 2024.

6.4-6.5 Plast på avveie

Følge opp nylig vedtatte retningslinjer for salg og aktivitet i torg og uterom.

8.9 Alle saker som legges fram for politisk behandling skal inneholde en vurdering og beskrivelse av konsekvenser for klima og miljø

Dette er et felles tiltak som innarbeides i saksfremlegg. Idrett og utemiljø har også foreslått konkrete vurderingspunkt for «natur» i malen for politiske saksframlegg for kommunen.

Organisasjon

[Organisasjonsstrategien 2021 – 2034](#) legger til rette for medvirkning og eierskap til egen arbeidsplass. Strategien gir ledere og medarbeidere en felles verktøykasse og ligger til grunn for organiseringen og arbeidet. Idrett og utemiljø har utarbeidet et styringsdokument som er basert på organisasjonsstrategien og andre overordnede dokumenter i Stavanger kommune.

Idrett

Idrettsseksjon og seksjon drift bad og idrett er slått sammen til en felles seksjon for å bedre samhandling mellom forvaltning og drift.

Stavanger kommune eier 11 kommunale idrettshaller, en turnhall, et innendørs tennisanlegg og 5 svømmehaller, 10 skolebasseng, samt ett utendørs svømmeanlegg. I tillegg leier kommunen flere private anlegg. Stavanger kommune benytter totalt 5 isflater, hvorav 2 er kommunalt eide i Stavanger ishall. Kommunen er deleier av 5 interkommunale idrettsanlegg. Aktiviteten utendørs er blant annet fordelt på 43 kunstgressbaner, 13 grusbaner, 5 gressbaner og 5 delanlegg for friidrett.

Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (UKIS) har det politiske ansvaret for å behandle politiske saker som idrettsseksjonen legger frem.

Idrettsseksjonens oppgaver omfatter bl.a.

- Videreutvikle kommunale idrettsanlegg, vurdere behov for planlegging av nye idrettsanlegg, og bidra med råd i prosjektering og bygging av prosjekter
- Drift, vedlikehold og tilsyn av kommunens svømmehaller/bad, idrettshaller og utendørs idrettsanlegg. Det inkluderer forefallende vedlikehold, oppfølging av brukere av anleggene og å sørge for generelt orden og låsing.
- En viktig oppgave er sikkerhet og trygghet i og utenfor anleggene. Personalet er kvalifisert innen livredning, konfliktløsning, byggteknikk og risikovurdering, og er pålagt regelmessig opplæring og øvelser.
- Kontakt med den organiserte idretten, deriblant idrettsrådet, og andre brukere av kommunale idrettsanlegg
- Avklaring av kommunale utbyggingsbehov for idretten, samt lokalisering av idrettsanlegg i Stavanger
- Tildeling av treningstid og arrangement i kommunale skolelokaler og idrettsanlegg som idrettshaller, svømmehaller, utendørsanlegg og ishaller
- Saksbehandling og prioritering av spillemidler til idrettsanlegg
- Fordeling av kommunale tilskudd til idretten som anleggstilskudd, administrativt tilskudd til idrettslag, tilskudd til integrering i idretten og tilskudd til større idrettsarrangement

Vei og trafikk

Seksjonen har ansvar for investering, forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunale trafikkarealer inklusive bruer og kaier. Seksjonen har fagansvar for blant annet sykkel, trafiksikkerhet, gange og belysning.

Forvaltning

Vei og trafikk behandler søknader om plassering av containere, stillas og lift, og om riggareal i offentlige veiareal. Videre følger seksjonen opp søknader om avkjørsel til kommunal vei, gravesøknader og avvik på offentlige og felles anlegg i utbyggingsområder.

Torg- og uteromsforvaltning håndterer salg og aktiviteter i byens uterom (torghandel, uteservering, salgsplasser, stands og private og kommunale arrangement). Seksjonen har ansvar for forvaltning av utendørs belysning.

Seksjonen leder samarbeidsgruppa for trafiksikkerhet, en tverrfaglig høringsinstans som består av representanter fra Stavanger kommune, politiet, Statens vegvesen, Rogaland fylkeskommune. Stavanger kommune har delegert skiltmyndighet av Statens vegvesen, som forvaltes av seksjonen (skilt planer, trafikkskilt, gatenavnskilt).

Vei og trafikk har ansvar for [gatenormen for Stavanger kommune](#) og ivaretar veimyndighetsrollen i kommunen og mot eksterne.

Drift- og vedlikehold

Seksjonen har ansvar for å sikre en god drifts- og vedlikeholdsstandard som følger opp nylig vedtatt transport- og mobilitets strategi.

Seksjonen har ansvar for drift- og vedlikehold av utendørsbelysning, kaier og bruer.

Investering

Seksjonen har ansvar for investeringsprosjekter på vei. Dette inkluderer prosjekter inn under programområdene trafiksikkerhet, sykkel, miljøgater, belysning, gange, kollektiv, kai og bru. For investeringer på vei er det to hovedfinansieringskilder: handlings- og økonomiplanen og bymiljøpakken.

Fagansvar

[Sykkelsatsingen](#) fortsetter i 2024. Vei og trafikk har bl.a. ansvar for utviklingen og etablering av et sammenhengende sykkelveinett på kommunale veier. Det omfatter bygging av nye og oppgradering av eksisterende anlegg som sykkelveier og sykkelparkering, samt drift og vedlikehold av disse. Etablering av trygg og tilgjengelig sykkelparkering er også sentralt i sykkelsatsingen. Informasjon og kampanjer skal inspirere til å sykle til og fra jobb, skole, fritidsaktiviteter med mer.

Park og natur

Seksjonens overordnede oppgave er forvaltning og videreutvikling av Stavangers sammenhengende grønnstruktur. Tilgjengelige grøntområder i hele Stavanger og bynatur bidrar til trivsel og naturopplevelser, helsefremmende fysisk aktivitet og gode møteplasser.

Idrett og utemiljø er grunneierrepresentant og seksjonen ivaretar ansvar for investering, forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunale parker, friområder, badeplasser, nærmiljøanlegg, skolegårder, barnehagers uteareal, leke- og møteplasser, utearealer ved institusjoner. I tillegg har seksjonen fagekspertise, myndighet og ansvar for naturmangfold, naturvernområder, vilt, marint mangfold og fremmede arter.

Seksjonen er delt inn i faggrupper park, natur og friluftsliv og barnas lek og formålsbygg. I tillegg er Stavanger friluftssenter og Stavanger botanisk hage knyttet til seksjonen.

Park og natur forvalter kommunal eiendom, gir tillatelser til graving, leie og bruk av areal, styrer rehabilitering av turveier, gir veiledning til innbyggerne, vurderer planer og prosjekter i forhold til friluftsliv, naturmangfold og uterom, forvalter og utvikler bytrærne, styrer vegetasjonsrydding, forvalter naturvernområder, gjennomfører tiltak og skjøtsel for natur- og friluftsliv, rehabiliterer lekeplasser, aktivitetsanlegg, skolegårder og barnehager. Videre fastsetter park og natur ramme for drift og vedlikeholdsstandard på kommunale grøntområder og videreutvikler bærekraftig drift sammen med driftsseksjonen.

Seksjonen programmerer også innhold og utforming av fasiliteter i anleggene som benker, griller, lekeplassutstyr og lager mindre forvaltningsstrategier.

Park og natur samarbeider også med frivillige organisasjoner og er kommunens representant i FNF (Forum for natur og friluftsliv).

Stavanger friluftssenter og Stavanger botaniske hage bidrar til forskning og formidling av kunnskap om natur, dyrking og friluftsliv og er en del av seksjon park og natur.

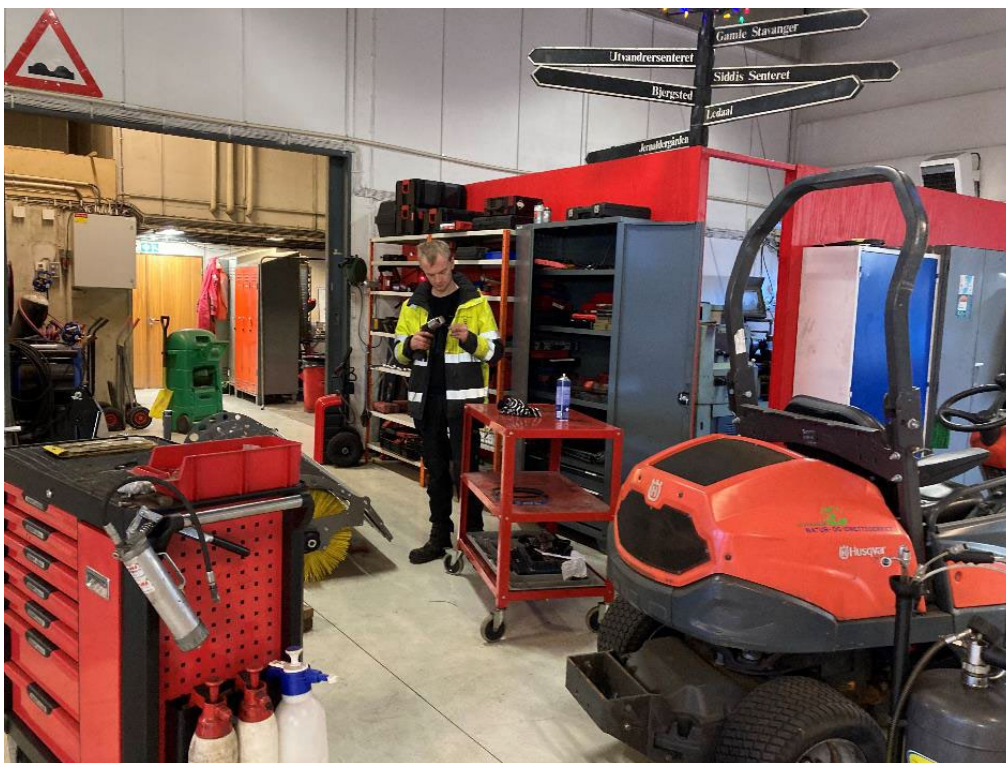
Drift utemiljø

Seksjonen drift utemiljø er organisert i enhetene park, vei og anlegg.

- Park har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens uteområder som parker, badestrender, friområder, lekeplasser, barnehager og skoler.
- Vei har ansvar for drift og vedlikehold av vei- og trafikkarealer: veivedlikehold sommer og vinter, renhold i sentrum, trafiksikkerhet og fremkommelighet.
- Anlegg leverer tjenester innen etablering, rehabilitering, opparbeidelse og vedlikehold av lekeplasser, barnehager, skoler, parker, grøntanlegg, og turstier, samt opparbeidelse og rehabilitering av vei- og sykkelinfrastruktur.

Seksjonen har en avgjørende rolle i kommunens beredskapsarbeid i samarbeid med vei og trafikk, nødetater og kommunens beredskapsavdeling.

Et eget maskinverksted er underlagt seksjonen, og har blant annet teknisk vedlikehold og reparasjoner av egne maskiner/ utstyr som spesialfelt.

Maskinverksted på Åsen

Strategi og prosjekt

Seksjonen strategi og prosjekt planlegger, prosjekterer og utvikler kommunens uterom: parker, friområder, byrom, nærmiljøanlegg, skolegårder, barnehagers uteareal, leke- og møteplasser, gravplasser, gater og utearealer ved institusjoner.

Seksjonen har to faglige områder:

- Plan og strategi uttaler seg til planer: fra kommuneplan og områdeplaner til detaljreguleringsplaner.
- Prosjektutvikling sikrer at investeringsprosjekter realiseres, gjennom stedsanalyser, befaringer og konseptutvikling til prosjektering og byggeplassoppfølging.

Strategi og prosjekt har en helhetlig tilnærming til prosjektutvikling. Det gjelder fra overordnede planer og føringer, til praktiske løsninger på byggeplassen. Seksjonen bidrar til å sikre kvalitet og funksjon gjennom uttalelser til reguleringsplaner, samt i prosjektutvikling, prosjektering og bygging av offentlige utomhusarealer. Seksjonen arbeider med å sikre blågrønne verdier som premiss i alt strategi- og planarbeid, og i prosjektering av utemiljøer med naturbaserte løsninger og med kartlegging av stedets egenart som utgangspunkt. Bærekraft og sirkulærøkonomi er parametere som vi søker å innarbeide i alle våre tiltak.

Medarbeiderne har bred fagkompetanse og omfatter landskapsarkitekter, prosjektledere og byggeledere.

Bystyrets HØP-vedtak 2024 - Tekstvedtak

Her følger bystyrets tekstvedtak som legger føringer for idrett og utemiljø (jamfør BYS-sak [63/2023](#)). HØP-linjer investeringer går frem av [del II](#), driftsvedtak og andre oppgaver er samlet i [del III](#).

Tekstvedtak: Kiwibanen Hundvåg

Omlegging av Kiwibanen på Hundvåg fra grus- til kunstgressbane ses i sammenheng med Hundvåg idrettspark for å gi en økt banekapasitet i Hundvåg bydel. Kommunedirektøren bes prioritere arbeidet med Hundvåg idrettspark og garderobeanlegg.

Merknad: I handlingsplanen til [Temaplan for utvikling av idrettsanlegg 2023-2039](#) er Hundvåg idrettspark prioritert på 9. plass, og det er ikke satt av penger i Handlings- og økonomiplanen til omlegging av grusbanen i 2024. Jamfør egen sak om Prioritering av garderobe/klubbhus i temaplan for utvikling av idrettsanlegg 2023-2039 i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog 31.1.2024. Det vises ellers til ny disposisjonsplan for Hundvåg idrettspark, jamfør sak i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog 31.1.2024. Jamfør også HØP-linje [Utendørs idrettsanlegg, utstyr og kunstgressbaner](#)

Tekstvedtak: Vaulen IL

Kommunedirektøren bes fremlegge en sak for UFU som beskriver mulige løsninger for å etablere en ny 11'er kunstgressbane på Vaulen/Mariero, herunder også skissere mulige tomter.

Merknad: Utvalg for utbygging vil bli orientert om muligheten for å etablere en ny 11'er kunstgressbane på Vaulen/Mariero i første møte i 2024.

Tekstvedtak: Kartlegging av naturrestaurering

Utvalg for klima og natur skal i løpet av 2024 få en kartlegging av behovet for naturrestaurering på kommunens arealer på land, langs kysten og i sjø.

Merknad: Dette går inn i det pågående arbeid med naturpotensialkart på land som er en del av Grøn plan del 2. Kommunedirektøren vil legge frem en sak til utvalg for klima og natur i oktober 2024.

Tekstvedtak: Kartlegging av natur som lagrer karbon

Utvalg for klima og natur skal i løpet av 2024 få en kartlegging av natur som lagrer mye karbon på kommunens arealer på land, langs kysten og i sjø.

Merknad: Kommunen får i 2024 resultater fra NGUs kartlegging av karbonrike areal i sjø. Dette omfatter ikke hele kommunen, så det blir ikke en fullstendig oversikt over sjøarealene. Det vurderes supplerende kartlegginger. Arbeidet er del av oppfølging av handlingsplan for klima og miljø, Grønn plan og kommuneplanens arealdel. Kommunedirektøren vil legge frem en sak for utvalg for klima og natur i november 2024.

Tekstvedtak: Sølyst båthavn

Vi ber om en sak som utreder mulighetene for en utvidelse av båthavnen på Sølyst og legger til rette for en gang- og sykkelforbindelse fra Sølyst til Kjerringholmen. I samme sak skal det også sees på en mulig løsning for gangforbindelse fra Sølyst til Natvigs Minde. Saken legges fram for Utvalg for Utbygging og Utvalg for Klima og Natur.

Merknad: Tiltaket sees i sammenheng med temaplan for småbåthavner som legges frem for utvalg for klima og natur i sommer 2024. Det utarbeides en mulighetsstudie for å kartlegge løsninger for forbindelsene. Dersom tiltakene skal gjennomføres vil fremtidig prosess inneholde reguleringsplanarbeid. Tiltakene berører flere hensynssoner og fredede områder. Kommunedirektøren vil legge frem sak for utvalg for klima og natur og utvalg for utbygging i november 2024.

Tekstvedtak: Infrastruktur på Vassøy

På Vassøy opparbeides hovedveien i henhold til godkjent og stadfestet reguleringsplan. Prosjektet gjennomføres i løpet av perioden.

Merknad: Idrett og utemiljø vil definere behov av tiltaket. Dette danner grunnlag for bestilling av prosjektering, finansiering og gjennomføring av prosjektet. Det legges frem sak for utvalg for utbygging.

Tekstvedtak: Tiltak for dyrevelferd

Utvalg for klima og natur skal få en årlig orienteringssak som omhandler oppfølgingen av tiltakene i handlingsplanen vedtatt i kommunens dyrevelferdsplan.

Merknad: Idrett og utemiljø vil legge frem orienteringssak for utvalg for klima og natur i november 2024.

Tekstvedtak: Vern av Sørmarka

Samarbeidspartiene ønsker at vern av Sørmarka skal gjøres som en tretrinns-rakett med følgende trinn:

1. Statlig sikre friluftsområder på kommunale eiendommer i Sørmarka. Dette arbeidet kan startes fortløpende, men at det krever en prioritering fremfor andre saker kommunen jobber med.
 2. I neste revisjon av kommuneplanen legges det inn sikring av marka. Dette kan gjøres gjennom innføring av markagrense og hensynssoner. Dette er spesielt viktig i de områdene av Sørmarka som ikke er regulert som friområde. Som eksempelvis rundt sykehuset der det er stort utbyggingspress.
 3. Etablere urban nasjonalpark eller vernet friluftslivsområde. Dette vil innebære pionerarbeid fra kommunen og mulig lovendringer fra Stortinget.
 4. Saken skal belyse alle forhold og at fremtidig vernesone og plankart må ta hensyn til trafikkavvikling og eventuelle andre interesser i området.
- Saken legges fram for Utvalg for Klima og Natur.

Merknad: Arbeidet med sikring av Sørmarka pågår. Kommunedirektøren vil legge frem en sak for bydelsutvalgene og utvalg for klima og natur før sommeren 2024. I saken vurderes ulike muligheter for bedre beskyttelse av Sørmarka og kommunedirektøren gir en anbefaling om videre prosess. Kommunedirektøren viser også til pågående prosess med vern av Mosvatnet og Klostervågen som er prioritert fra Miljødirektoratet.

Tekstvedtak: Mat- og drikkekonsepter på Torget

Det åpnes for mat- og drikkekonsepter på Torget. Det bes om at dette innarbeides i forbindelse med revidering av skjenkeretningslinjene.

Merknad: Kommunedirektøren følger opp tekstvedtaket i arbeidet med nye salgs- og skjenkeretningslinjer, jamfør [sak 13/23](#) i formannskapet. Det vises også til [sak 11/23](#) i utvalg for miljø og utbygging - Forslag til nye retningslinjer for salg og aktivitet i torg og uterom i Stavanger kommune.

Tekstvedtak: Oversikt over ikke-lovpålagte oppgaver

Kommunedirektøren bes fremlegge en sak til formannskapet i løpet av våren 2024 som belyser alle ikke-lovpålagte oppgaver som kommunen driver med i sammen med andre, eller i egen regi. Oversikten skal inkludere kost/nytte ved de aktuelle oppgavene.

Merknad: *Idrett og utemiljø vil våren 2024 utarbeide en oversikt over våre ikke-lovpålagte oppgaver.*

Tekstvedtak: Alternativ tursti langs Byfjorden

Kommunedirektøren bes fremlegge et alternativt forslag for tursti for strekningen fra Stavanger Offshore tekniske fagskole via Kalhammeren ut til Vardeneset. Forslaget skal illustrere muligheten for å unngå et hvert inngrep på privat eiendom.

Merknad: *En sammenhengende turveiforbindelse mellom Kalhammaren i sør og Vardeneset i nord er under utredning. Det vil kartlegges alternativ trasé i forhold til kommuneplanens arealdel, dersom traseen passerer privat eiendom. Turveien rundt Kalhammaren er tatt ut som et eget prosjekt grunnet økonomisk omfang og kompleksitet. Det er tett dialog med Rogaland Fylkeskommune som i dag eier arealet. Kommunedirektøren vil legge fram sak om helhetlig turvei mellom Kalhammeren og Vardeneset for kommunedelsutvalgene og utvalg for utbygging i april 2024. Sak om Kalhammeren legges frem for utvalg for utbygging i desember 2024.*

Tekstvedtak: 20-årsplan for treslagsskifte

Det lages en 20-årsplan for treslagsskifte og nyplanting i Stavangers friområder, med mål om å erstatte fremmede arter med lokale treslag. Saken legges fram for Utvalg for Klima og Natur.

Merknad: *Arbeidet inngår i overordnet skjøtselsplan. Kommunedirektøren vil legge frem en sak for utvalg for klima og natur i november 2024.*

Tekstvedtak: Frivillig involvering i skjøtselsarbeid

Det bes om en sak til Utvalg for klima og natur om hvordan andre aktører kan involveres i nyplanting i kommunale områder for treslagsskifte, herunder frivillige organisasjoner, enkeltpersoner eller andre interesserte. Det utarbeides også et frivillig pedagogisk opplegg for skoler og barnehager om hvordan de kan benytte kommunens skjøtselsarbeid og treslagsskifte til aktivitet og læring.

Merknad: *Det ble lagt fram sak for utvalg for bymiljø og utvikling om Bruk av beitedyr i kommunens friområder og dugnadsbasert landskapsskjøtsel (UMU- sak [95/2022](#)). Ikke alle punktene i vedtaket fra denne saken har blitt fulgt opp ennå. Kommunedirektøren vil legge frem sak som rapporterer på status og beskriver nye forslag i november 2024.*

Tekstvedtak: Økt arbeidsinkludering

Det fremmes en sak til utvalget for helse og velferd med hensyn til hvilke tiltak kommunen kan iverksettes for å redusere eller fjerne barrierer for å få flere av disse innbyggerne helt eller delvis inn i arbeid eller utdanning. I denne sammenhengen sees det også på hvordan kommunen kan spille en mer aktiv rolle i å tilby plasser for arbeidsopptrening og/eller faste arbeidsplasser. Det settes konkrete mål for dette.

Tiltaksbeskrivelse

Flertallspartiene vil gjøre Stavanger til et fyrtårn innen arbeidsinkludering. [...] Arbeidstrening for unge, fulltidstilbud (tilsvarende 100% stilling. 15.667, - pr mnd som gjeldende VTA-sats) styrkes med 2 millioner. Følgende inkluderes: Fagopplæring, kompetansebevis/evt fagbrev, faglig oppfølging på arbeidsplass og helse- og sosialfaglig oppfølging på arbeidsplass. [...]

Merknad: *Idrett og utemiljø vil fortsette samarbeidet med NAV, kriminalomsorgen og Attende Allservice AS, og vurdere å utvide det i tråd med tekstvedtaket, jamfør HØP-linje [Frimråder og parkanlegg, rehabilitering, opparbeidelse og skjøtsel](#), og [Attende, Arboreet og friluftsområdene, økt tilskudd i tråd med avtaler](#). Kommunalområdet skal øke kapasitet og kompetanse innenfor arbeidstrening for å legge til rette for direkte oppfølging på arbeidsplassen.*

Tekstvedtak: Sykkelsti Nååd-Reilstad

Det har i lengere tid vært utfordring med flere gang- og sykkelstiprosjekt i de områdene som ikke omfattes av byvekstavtalen. For at trafikksikring i disse områdene ikke skal stoppe helt opp er det viktig at kommunen tar et større ansvar. Fylkesvei 519 over Finnøy har det i lengere tid vært planer om gang- og sykkelsti. Strekningen Judaberg-Nååd er klar og vil bli realisert. Den siste delen av strekningen Nååd - Reilstad er like viktig. Utvikling på Reilstad har stoppa heilt opp på grunn av manglende sykkelsti på dette strekket. Strekningen mangler regulering. Denne reguleringen prioriteres i 2024. Det vil bli sett av investeringsmidler så snart prosjektering er fullført. I sammenheng med tilføring av mer strøm til øyene er det signalisert samarbeid med lyse I-nett om å nytte samme trase til jordkabel. Det skal også jobbes opp mot Rogaland fylkeskommune i forhold til finansiering av strekket.

Merknad: *Kommunedirektøren har i 2022 sendt innspill til handlingsprogram Rogaland Fylkeskommune 2023-2030 (jamfør FSK-[sak 107/22](#)). Der er strekningen Nååd-Reilstad gang- og sykkelveg prioritert som nr. 3.*

Kommunedirektøren vil sette i gang arbeidet med regulering av delstrekket i 2024. Kommunen vil fortsette dialogen med Lnett. Det legges frem politisk sak om reguleringen for utvalg for by- og samfunnsutvikling i 4. kvartal 2024.

Videre vil kommunen holde kontakten med Rogaland Fylkeskommune om finansiering og bygging av denne og andre gang- og sykkelveier, jamfør [sak 11/23](#) i utvalg for utbygging.

Tekstvedtak: Badeland på Judaberg

Det fremlegges en sak der administrasjonen vurderer et mindre badeland lokalisert på Judaberg. Badelandet er tenkt som modell etter Suldal bad med langt mindre kostnader en tidligere tenkt. Det skal også søkes samarbeid med lokalt næringsliv og det forutsettes privat finansiering.

Merknad: *Kommunedirektøren vil legge frem sak til utvalg for utbygging i 1. kvartal 2024 der det orienteres om tidligere forsøk på å realisere et badeanlegg i Stavanger kommune, og dialog med private aktører, jamfør [KS-sak 5/23](#) Badeanlegg - veien videre. Kommunedirektøren viser også til det pågående arbeidet med å realisere et kommunalt svømmeanlegg i Jåttåvågen.*

Årsprogram investeringer

Del II Investeringer

Prosjekter

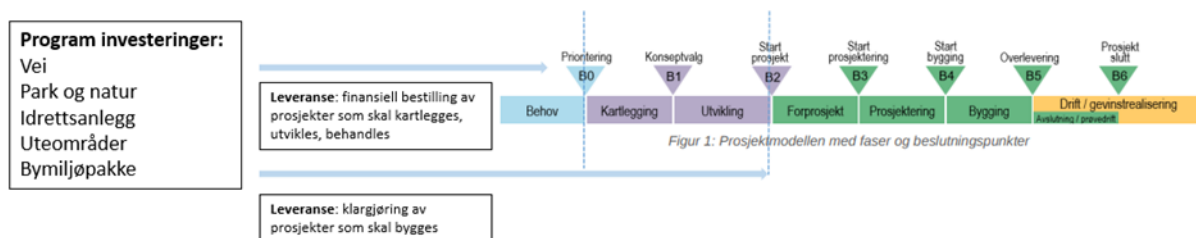
Denne delen av årsprogrammet gir en oversikt over investeringsprosjekter som idrett og utemiljø skal gjennomføre i 2024. Kommunalområdets rolle som prosjektutvikler, byggherre, forvaltning- og driftsansvarlig for offentlige uterom forutsetter at vi jobber tverrfaglig og samhandler med politiske utvalg og innbyggerne for å sikre helhetlige og bærekraftige løsninger.

Prosjektene befinner seg i ulike faser: utvikling, forprosjektering, detaljprosjektering og bygging (se skjema nedenfor). Prosjektering og bygging av veianlegg bestilles i all hovedsak utført av avdelingen utbygging. Noen prosjekter har kommet så langt i prosessen at de er sendt fra idrett og utemiljø til avdeling Utbygging til forprosjekt/gjennomføring. Dette inkluderer også sykkelanlegg og Bymiljøpakke- prosjekter.

Enkelte prosjekter har en egen bevilgning i vedtatte budsjett med øremerkede midler (egen HØP-linje), [se neste avsnitt](#). Andre prosjekter er prioritert og fordelt innen bystyrets samlebevilgning til programområder. Eksempler er trafikksikkerhet, uteområder barnehager og uteområder skoler. Prosjektene innenfor disse programområdene gjennomføres fortløpende i tråd med godkjente handlingsplaner.

Relevante prosjekter legges frem for politisk behandling enten for enkeltprosjektet eller for programområdet. Dette skjer vanligvis etter utviklings- eller forprosjektfasen.

Prosessforløp årsprogram:

Skjemaet viser Årsprogram i forhold til prosessmodellen (se Byggeinstruks for byggeprosjekter i BMU med faser og beslutningspunkter, [KS-sak 68/21](#))

Idrett og utemiljø har i 2023 overlevert følgende større prosjekter til utbygging: Nytorget, Lervigparken, Vanassen og Kongsgata (i fase B3, etter forprosjekt). I 2024 er det som tilsvarende større prosjekter bare Klubbgata som loU planlegger å overlevere til UB når reguleringsplanen og internt forprosjektet/utvikling er godkjent (B2).

I tillegg bestiller idrett og utemiljø prosjektering og gjennomføring (primært vegprosjekter) fra Utbygging, for eks. sykkelveier. Dette skjer etter B2.

Videre skal det utarbeides en klar rutinebeskrivelse som bl.a. sier noe om hvilke kriterier som skal legges til grunn for overføringsprosjektene.

Investeringer jamfør HØP-linjene

I det følgende omtaler vi prosjektene med bevilgning i 2024 som har [egne linjer i Handlings- og økonomiplan 2024-2027](#).

Investeringstabell 2024 – oversikt for ansvarsområdet til idrett og utemiljø

Tabellen nedenfor viser vedtatte investeringsprosjekter som gjelder kommunalområdet, merket etter ansvarlig utvalg (**UKN**, **UFU**, **UKIS**), jamfør Bystyrets vedtak i [sak 63/23](#) *Årsbudsjett 2024 og Handlings- og økonomiplan 2024-2027*.

HØP-linje	Ramme (1.000 kr)	Bevilgning 2024 (1.000 kr)
Barnehage, uteområder		16.000
Prosjekt skolegård – St. Svithun og Storhaug	24.000	0
Skoler, uteområder		16.500
Hinna friidrettsanlegg, fast dekke	12.000	4.000
Hinna idrettsanlegg inkl. rekkefølgekrav		2.900
Hinna kunstgressbane		6.000
Idrettsanlegg	17.500	4.500
Isbane Kjeringsholmen	4.100	4.100
Klubbhus og garderobeanlegg	17.500	16.000
Utendørs idrettsanlegg, utstyr og kunstgressbaner		15.000
Bruer/kaier rehabilitering		10.000
Fortau fra Bru kai til krysset Bruveien	11.500	5.000
Framkommelighet og trafiksikkerhet		30.000
LED-lys, utskifting av gatelysarmatur		20.150
Miljøgater, gatetun, gater og byrom		11.000
Prosjekt SBAX, ny strekning Paradis til Bjergsted	89.900	28.000
Sykelstrategi		32.000
Utbedring av natursteinmur Breivik/Hegreberg	6.200	0
Utflytting av nettstasjoner	13.500	2.700
Utskifting av lysanlegg på sykehjem, omsorgsboliger og bydelshus	14.400	500
Utstyrspakke, uteområdet		12.500
Vei: rehabilitering, asfaltering og nybygg		8.500
Verksgata, prosjektutvikling	1.200	1.200
Åmøyveien, gang- og sykkelvei	49.500	22.500
Bjergstedplassen festpark	3.000	0
Botanisk hage, gjennomføring og disposisjonsplan	12.000	500
Bypark	10.000	2.000
Fagsystem, Sweco park og Sweco drift	800	800
Familiepark, Texaslunden		0
Fjøløy fort, oppfølging av disposisjonsplan		1.000
Frrområder og parkanlegg, rehabilitering, opparbeidelse og skjøtsel		4.700

HØP-linje	Ramme (1.000 kr)	Bevilgning 2024 (1.000 kr)
Fugleøy Mosvannet	3.000	3.000
Furras gate – Johan Thorsens gate	3.000	3.000
Hamnevikafriområde	10.000	0
Johannesparken, rehabilitering	4.000	500
Kjerringholmen – oppgradering av byrom	3.000	3.000
Lekeplasser, løkker, baner, skatebaner og nærmiljøanlegg		16.000
Prosjekt friområde		5.000
Rehabilitering av utomhusanlegg Tasta bydelshus	4.100	3.600
Restaurering av vassdrag	3.000	1.000
Sentrum		13.000
Sjøparken, utvidelse. Prosjektutvikling	1.000	1.000
Superlekeplasser		9.000
Tjensvolltorget	7.500	4.000
Turvei rundt Kalhammaren	3.000	3.000
Uteområde i rådhuskvartalet	15.000	4.000
Bymiljøpakken, gange		5.800
Bymiljøpakken, kollektiv		22.900
Bymiljøpakken, sykkel		43.000
Bymiljøpakken, trafiksikkerhet		21.900
Gravlunder	34.350	13.200
Sum idrett og utemiljø		453.950

Barnehage uteområder

Bevilgning 2024 **kr 16.000**

I tråd med vedtak fra utvalg for miljø og utbygging i [sak 42/2023](#) Prosjekt barnehager - prioritering 2024-2027, settes det av kr 2 mill. årlig til utskifting av utendørs belysning i barnehager. Videre økes årlig bevilgningen med kr 5 mill. per år fra kr 9 mill. til kr 14 mill., slik at utbedring av uteområder kan omfatte flere barnehager per år.

Samlet settes det av kr 16 mill. årlig til formålet.

Merknad: Av disse midlene er kr 3,5 mill. avsatt til strakstiltak ved eksisterende barnehager. I 2024 gjennomføres oppgradering av utearealene ved Auglend, Tyrihans, Nymannsveien og Bokkaskogen. Saksfremlegg for prioritering Prosjekt barnehager inklusiv revidert statusrapport legges frem for UFU mai 2024.

Prosjekt skolegård - St. Svithun og Storhaug

Bevilgning 2024 **kr 0**

I tråd med vedtak fra utvalg for miljø og utbygging i [sak 68/2023](#) Prosjekt skolegårder - prioriteringer 2024-2027, avsettes kr 16 mill. til utvidelse av St. Svithun skolegård og kr 8 mill. til utvidelse av Storhaug skolegård.

Merknad: Prosjektet har ikke budsjett i 2024, budsjettet ligger inne for perioden 2025-2027.

Skoler, uteområder

Bevilgning 2024 **kr 16.500**

I tråd med vedtak i sak [68/2023](#) Prosjekt skolegårder - prioritering 2024-2027 i utvalg for miljø og utbygging, settes det av kr 1 mill. årlig til utskifting av utendørs belysning i skolegårder. I tillegg økes årlig avsetning til uteområder på skolene med kr 2,5 mill. årlig.

Samlet øker årlig avsetning til kr 16,5 mill.

Merknad: Av disse midlene er kr 3,5 mill. avsatt til strakstiltak ved eksisterende skoler. I 2024 er det skolegårdene ved Skeie, Fogn og Gosen som oppgraderes. Det utarbeides forprosjekter for skolegårdene ved Hundvåg, Byfjord og Vardeneset, slik at de kan bygges i 2025. Saksfremlegg for prioritering Prosjekt skolegård legges frem for UFU februar 2024.

Hinna friidrettsanlegg, fast dekke

Bevilgning 2024 **kr 4.000**

Det er behov for en omlegging fra grus til fast dekke på Hinna friidrettsanlegg, for å unngå grus på kunstgressbanen samt granulatsvinn. [Sak 46/2023](#) om disposisjonsplan Hinna idrettspark ble lagt frem i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog og utvalg for miljø og utbygging. Rammen på kr 12 mill. vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2023 -2026* videreføres.

Merknad: Utvidelse av Hinna nærmiljøanlegg ble vedtatt i utvalg for miljø og utbygging, sak [63/2022](#). Opparbeidelse av nærmiljøanlegget skulle koordineres med fremdrift i Diagonalen-prosjektet som bygges av Rogaland fylkeskommune.

Endrede forutsetninger grunnet Diagonalen-prosjektet og vedtak i sak [73/2023](#) Disposisjonsplan for Hinna idrettsanlegg gjør at nærmiljøanlegget skal omprosjekteres til skateanlegg. Sak [124/2023](#) beskriver fremdriften. Prosjekteringsarbeidene ferdigstilles våren 2024 slik at anleggsarbeidene kan igangsettes når riggområdet til FV44 Diagonalen har blitt avviklet. Anlegget er planlagt ferdig opparbeidet i løpet av 2024.

Hinna idrettsanlegg inkl. rekkefølgekrav

Bevilgning 2024 **kr 2.900**

Hinna garderobeanlegg og klubbhus ble ferdigstilt i 2020. Dette tiltaket omhandler rekkefølgekrav som skal gjennomføres utenfor garderobebygget og klubbhuset. Prosjektet ferdigstilles, med et årsbudsjett på kr 2,9 mill. i 2024.

Hinna kunstgressbane

Bevilgning 2024 **kr 6.000**

Kunstgressdekket til Wintershall DEA banen til Hinna FK skiftes så snart som mulig.

Merknad: Endringsvedtak: ny HØP-linje som kom inn under HØP-behandlingen i bystyret.

Idrettsanlegg

Bevilgning 2024 **kr 4.500**

Det settes av kr 17,5 mill. til utarbeidelse, utvidelse og omlegging av idrettsanlegg i perioden. Tiltakene i perioden omfatter Lassa idrettspark, Midjord idrettspark og Vardeneset idrettspark.

Merknad: Direktøren vil legge frem en sak om økte kostnader i forbindelse med omlegging av gressbane på Lassa til kunstgress for UKIS januar 2024. Økte kostnader kan føre til alternative forslag og prioriteringer.

Isbane Kjerringholmen

Bevilgning 2024 **kr 4.100**

Formannskapet vedtok i [sak 104/2023](#) tildeling av høst- og vinteraktiviteter i 2023 og 2024. I saken framgår det at Stavanger kommune skal kjøpe og drifte en isbane på Kjerringholmen i vintermånedene november til februar. Kostnadene med kjøp av isbane på 15x30 meter beløper seg til kr 4,1 mill. i 2024.

Klubbhus og garderobeanlegg

Bevilgning 2024 **kr 16.000**

Prosjektet har en ramme på kr 17,5 mill. til planleggingsutgifter og bygging av klubbhus og garderobeanlegg. Av dette er kr 2,5 mill. planleggingsutgifter for klubbhus i Vikevåg, Vardeneset og Stemmen/Pol. Det skal også bygges garderobeanlegg og klubbhus på Vaulen, og det settes av kr 15 mill. til dette formålet.

Merknad: Arbeidet med å realisere klubbhus/garderobebygg for Vaulen IL er i gang. Det skal legges frem sak om prioritering av klubbhus og garderobeanlegg i begynnelsen av 2024 – denne vil legge føringer for rekkefølgen av planlegging av klubbhus/garderobebygg. I denne saken vil også kostnadsoverskridelse av prosjektet Vaulen garderobe og klubbhus bli belyst.

Utendørs idrettsanlegg, utstyr og kunstgressbaner

Bevilgning 2024 **kr 15.000**

Det settes av kr 15 mill. årlig til utendørs idrettsanlegg, utstyr og kunstgressbaner. I Handlings- og økonomiplan 2023-2026 var det satt av kr 15 mill. til rehabilitering av 3 kunstgressbaner årlig. EU-kommisjonen vedtok i september 2023 et forbud mot salg og omsetning av gummigranulat, med en overgangsperiode på åtte år. I påvente av utvikling av bærekraftige løsninger for kunstgressbanene reduseres budsjettet til nye baner i planperioden til kr 6 mill. årlig.

Midlene fordeles slik:

kr 4 mill. årlig til opprusting av utendørs idrettsanlegg

kr 2 mill. årlig til idrettsutstyr

kr 6 mill. årlig til rehabilitering av kunstgressbaner

kr 3 mill. årlig til pålagt granulatoppsamling ved kunstgressbaner

Merknad:

Midlene til årlig opprusting av utendørs idrettsanlegg skal i 2024 disponeres slik:

- *Etablering av permanent cricket pitch på Lassa idrettspark*
- *Rehabilitering av bowlsbane på Lassa idrettspark*
- *Forprosjekt Hundvåg idrettspark*
- *Forprosjekt Mosterøy idrettspark*
- *Kunstgressbanemidlene brukes på 7'er banene ved Buøy og Stemmen*

Haugtussa kunstgressbane

Bruer/ kaier rehabilitering

Bevilgning 2024 **kr 10.000**

Det er gjennom årlige inspeksjoner avdekket store feil og mangler ved de fleste bruer og kaier i kommunen. Ingen er uten anmerkninger, og flere av kaiene anbefales stengt eller revet, jamfør [referatsak 8/2023](#) *Innføring av restriksjoner på kommunale kaier* i utvalg for miljø og utbygging. Konsekvensene ved ikke å foreta nødvendige inspeksjoner og tilstandskontroller, vedlikehold og reparasjoner vil være at konstruksjonsdelene svekkes på en slik måte at bruene og kaiene må stenges, i verste fall rives. Dette vil medføre store økonomiske konsekvenser. Tiltaket videreføres med en årlig bevilgning på kr 10 mill.

Merknad: *Torsnesbru over Sandviksveien, er planlagt oppgradert i forbindelse med sykkelprosjekt i Sandviksveien. I tillegg til utbedring av Sandviksveien bru over jernbanen er flytebrygge på Ormøy prioritert i 2024. Ut over dette prioriteres rehabilitering i henhold til årlige inspeksjoner.*

Lindøy kai

Fortau fra bru kai til krysset bruveien

Bevilgning 2024 **kr 5.000**

Prosjektet ble vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2021-2024* med en ramme på kr 9,4 mill. Prosjektet er forsinket, og nye beregninger viser at budsjettrammen er utilstrekkelig. Budsjettrammen økes til kr 11,5 mill., fordelt på kr 5 mill. i 2024 og kr 4,6 mill. i 2025.

Fremkommelighet og trafiksikkerhet

Bevilgning 2024 **kr 30.000**

Fremkommelighet: Programområdets formål er å finne gode løsninger på mindre trafikale utfordringer som hindrer fremkommelighet, i nært samarbeid med staten og fylkeskommunen. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 3 mill. i perioden.

Gatelys og intensiv belysning fotgjengerfelt: I forbindelse med utbyggings- og veiprosjekter vil det være behov for å utføre oppgradering av gatebelysning og ledningsnett. Programområdet omfatter også belysning på turveier og belysningsprosjekter i sentrum. Tiltaket finansierer også etablering av intensivbelysning ved gangfelt i tilknytning til skoleveier som oppleves som mørke og utrygge. Arbeidet vil bidra til økt trafiksikkerhet. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 12 mill. i planperioden. Herav kr 10 mill. årlig til gatelys og 2 mill. årlig til intensivbelysning i fotgjengerfelt.

Trafiksikkerhet: Prosjektene som blir prioritert gjennomført er valgt med utgangspunkt i [Trafiksikkerhetsplanen for Stavanger](#). Prosjektene er viktige tiltak for å øke tryggheten for myke trafikanter, spesielt barn på skolevei. Programområdet videreføres i tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* med kr 15 mill. årlig.

Samlet avsettes det kr 30 mill. årlig til fremkommelighet og trafiksikkerhet.

Merknad: *Trafiksikkerhetsplanen for 2025-2028 (jamfør [UFU-sak 10/23](#)) skal til politisk andregangsbehandling i slutten av 2024. Stavanger kommune har søkt Fylkets trafikkutvalg om trafiksikkerhetsmidler for kryssutbedring Øvre Stokkavei, oppstramming kryss Boktrykker Dreyersgate og nytt fortau Erfjordgata.*

Led-lys utskiftning av gatelysarmatur

Bevilgning 2024 **kr 20.150**

Utskifting til LED-belysning vil gi betydelige energibesparelser, både som følge av mindre strømforbruk og muligheter for dimming. Dersom potensialet som ligger i smartbelysning og styring skal kunne realiseres, må det skiftes til LED. Årlig budsjett på kr 20,15 mill. vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres frem til og med 2026.

***Merknad:** Prosjektet er bestilt og blir utført av Lyse Lux.*

Miljøgater, gatetun, gater og byrom

Bevilgning 2024 **kr 11.000**

Handlingsplan for planlegging og opparbeiding av gatetun og miljøgater ligger til grunn for prioriteringen av prosjektene innenfor programområdet miljøgater og gatetun. Ved å heve standarden øker verdien på gaterommet. I tillegg vil fysiske virkemidler styre trafikantenes adferd, gi lavere kjørehastighet og økt trivsel for fotgjengere og syklister. Gatetun og miljøgater utformes etter prinsipper for universell utforming, og gir dermed økt tilgjengelighet for alle. Det er avgjørende å kunne rehabilitere gater hvor avløpsanleggene blir skiftet ut.

Det er ofte behov for strakstiltak i gater og byrom i sentrum. Derfor er det ønskelig med en budsjettpost som kan gå til oppgradering og strakstiltak av byrom og gater. Behovet estimeres til kr 1,0 mill. per år.

Tiltaket videreføres med et årlig budsjett på kr 11 mill., som er en økning på kr 1 mill. fra *Handlings- og økonomiplan 2023-2026*.

***Merknad:** Prosjekter blir prioritert i henhold til vedtatt handlingsplan for gatetun og miljøgater. Revidert handlingsplan for miljøgater og gatetun legges frem for Utvalg for utbygging høsten 2024.*

Prosjekt SBAX, ny strekning Paradis til Bjergsted

Bevilgning 2024 **kr 28 000**

Kostnadene til prosjektet inkluderer administrasjon, prosjektering, opparbeidelse av gate, fortau, naturbaserte løsninger og belysning. Kalkylen inkluderer et risikotillegg på 20 %. Kostnader knyttet til fornyelse av VA-anlegg finansieres av VAR, og er ikke inkludert i dette estimatet. Det settes av kr 89,9 mill. til formålet.

***Merknad:** Prosjektet er et samarbeid med Lyse Neo. Det er inngått en særskilt avtale rundt kostnadsdelingen. Summen nevnt ovenfor er kommunens andel av totalkostnaden. Lyse Neo er ansvarlig for planlegging, prosjektering og gjennomføring av fjernvarmeutbygging. [Jamfør sak i formannskapet 140/23 - Fjernvarme og fornyelse av gater fra Paradis, via Våland, til Bjergsted – SBAX.](#)*

Sykelstrategi

Bevilgning 2024 **kr 32 000**

Formålet med prosjektet er å etablere gode og trygge løsninger for syklister, og så langt det lar seg gjøre separere syklistene fra andre trafikanter.

Satsingen følges opp med en egen handlingsplan med konkrete tiltak. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 32 mill. i planperioden.

Utbedring av natursteinsmur Breivik/Hegreberg

Bevilgning 2024 **kr 0**

Det er behov for utbedring av mur i Breivik/Hegreberg-området. Muren er veifundament, og er lødd med varierende kvalitet på steinen. Noen steiner har glidd ut, og det er overheng på deler av muren. Ramme på kr 6,2 mill. som vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres.

***Merknad:** Utsettes til 2025.*

Utflytting fra nettstasjoner

Bevilgning 2024 **kr 2.700**

Lnett har fått pålegg fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om å bygge om uisolerte anlegg i nettstasjoner til isolerte anlegg. Derfor må all veilysstyring flyttes ut av nettstasjonen til egne tennskap innen 2030. Det skal flyttes veilys ut av 18 nettstasjoner årlig. Dette medfører en årlig kostnad på rundt kr 2,7 mill. Totalt skal rundt 90 nettstasjoner med veilysstyring bygges om.

Det settes av kr 13,5 mill. til formålet.

***Merknad:** Prosjektene blir gjennomført av Lnett og Lyse Lux*

Utskifting av lysanlegg på sykehjem, omsorgsboliger og bydelshus

Bevilgning 2024 **kr 500**

Lysrør med kvikksølv skal fases ut fra 2023. I kommunens utendørsanlegg er det en stor andel av lysrør med kvikksølv. Å bruke LED-lysrør i eldre armaturer frarådes, blant annet på grunn av økt brannfare. Derfor må også armaturene skiftes ut. For sykehjem, omsorgsboliger, bydelshus og kommunale boliger som idrett og utemiljø har ansvar for, anslås kostnadene ved utskifting av belysning til kr 14,4 mill. Det avsettes kr 8,2 mill. i planperioden.

Utstyrspakke, uteområdet

Bevilgning 2024 **kr 12.500**

Det er et løpende behov for å skifte ut biler, maskiner og utstyr som benyttes av driftsavdelingen. I tråd med kommunens mål om CO₂-reduksjon er det også planer om å erstatte mest mulig av bilene, maskinene og utstyret med fossilfrie alternativer.

Redusert momsfradrag på el-biler, vektavgift på biler og en kraftig prisvekst de siste årene innebærer økte utgifter ved erstatning av eldre biler og maskiner. Budsjettet økes fra kr 10 mill. til kr 12,5 mill. per år.

Vei: rehabilitering, asfaltering og nybygg

Bevilgning 2024 kr 8.500

Nye veianlegg: Midlene brukes til diverse mindre nyanlegg, rehabiliteringer og omlegginger av byens gater og veier. Universell utforming av bussholdeplasser finansieres også av dette programområdet. Årlig budsjett vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* på kr 2 mill. videreføres.

Vei, rehabilitering: I forbindelse med arbeid på kommunale veier, er det behov for å bidra til generell oppgradering av fortau, kantstein og sluk. Det vil være store besparelser på vedlikehold og investeringer ved å kunne gjøre oppgraderinger samtidig, og det er viktig å sette av nok midler for å samordne tiltakene. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 1,5 mill. i planperioden.

Asfaltering: Stavanger kommune sitt veinett har et etterslep innen rehabilitering og utbedring. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 5 mill. i planperioden.

Samlet videreføres tiltakene innen vei med en årlig bevilgning på kr 8,5 mill.

Merknad: For 2024 er det planlagt opparbeiding og asfaltering av Byggveien, Skuronveien og Solheimsveien, i henhold til rapport utarbeidet av Sweco på oppdrag for, og kvalitetssikret av Stavanger kommune.

Verksgata, prosjektutvikling

Bevilgning 2024 kr 1.200

Det er behov for midler til opparbeidelse av Verksgata (fra og med rundkjøringen ved dagens innkjøring til P-hus Jorenholmen) og frem til rundkjøringen ved Fiskepiren. Behovet kommer i tillegg til bevilgninger fra Bymiljøpakken. Et grovt estimat til å opparbeide sidearealer/byrom langs ferdselsveien er på kr 18 mill. Et kvalitetssikret kostnadsestimat vil bli foreslått til vurdering i *Handlings- og økonomiplan 2025-2027*. Kostnader med forprosjekt og utarbeidelse av kostnads kalkyle anslås til kr 1,2 mill. og avsettes i 2024.

Åmøyveien, gang og sykkelvei

Bevilgning 2024 kr 22.500

Nye beregninger viser at kostnadsrammen for prosjektet Vestre Åmøy gang- og sykkelvei blir vesentlig dyrere enn først antatt. Vedtatt ramme på kr 35 mill. økes til kr 49,5 mill., jmfør [sak 101/2023](#) *Finansiering gang- og sykkelveien Austre Åmøy og andre gang- og sykkelveiprosjekter på Rennesøy/Finnøy* i Stavanger formannskap.

Merknad: Kostnadsøkning til kr 49,5 mill. er tidligere vedtatt innarbeidet i HØP 2024-2027, jmfør vedtakspunkt 1b) i sak [101/2023 Finansiering gang- og sykkelveien Austre Åmøy og andre gang- og sykkelveiprosjekter på Rennesøy/Finnøy](#). Jmfør også [UFU-sak 11/23](#) *Status gang- og sykkelvegar Rennesøy og Finnøy - etter dialog med RFK*.

Bjergstedplassen festpark

Bevilgning 2024 kr 0

Bjergstedparken er en av de viktigste byparkene i Stavanger, med stor verdi for både naturmangfold og rekreasjon. I tillegg har parken et stort potensial som arrangementsarena.

Det settes av kr 3 mill. til gjennomføring av helhetsplan for Bjergstedsparken i 2025. Videre finansieringsbehov vil vurderes i *Handlings- og økonomiplan 2025-2028*.

Botanisk hage, gjennomføring av disposisjonsplan

Bevilgning 2024 **kr 500**

Det bevilges kr 12 mill. til etappevis gjennomføring av disposisjonsplanen for Botanisk hage. Tiltakene omfatter blant annet klimatilpasning, tilgjengelighet og økt naturmangfold.

***Merknad:** I 2024 prioriteres utarbeidelse av disposisjonsplan, utbedring av stinett til universell utforming og flomhåndtering. Helhetsplan for Botanisk hage legges frem for utvalg for klima og natur våren 2024.*

Bypark

Bevilgning 2024 **kr 2.000**

Målet med oppgraderingen og fornyelsen av Byparken er en levende sentrumspark, med historisk tyngde og opplevelse av bynatur. Det skal legges til rette for attraktive lek- og helårsaktiviteter for alle. I sak [163/2022](#) *Et løft for Byparken - forprosjekt* vedtok utvalg for miljø og utbygging forprosjektet Byparken.

Prosjektet videreføres med en ramme på kr 10 mill. som vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026*.

***Merknad:** Mulighetsstudie for Olav V's gate legges frem for utvalg for utbygging våren 2024. Handlingsplan for bytrær i Byparken legges frem våren 2024 for utvalg for klima og natur.*

Fagsystem, Sweco Park og Sweco drift

Bevilgning 2024 **kr 800**

Idrett og utemiljø har behov for nye moduler av fagsystemet Sweco, for å inkludere park og uterom samt vei. Systemet er et verktøy for å forvalte kommunens uterom, lage framdriftsplaner for drift, systematisere rapportering og dokumentere tiltak. Utvidelsen av systemet vil også heve kvaliteten på modulen for vei, da det vil være mulig å legge flere kartlag for vei og park/uterom oppå hverandre.

Det settes av kr 0,8 mill. til anskaffelse av systemet i 2024.

***Merknad:** I tillegg til anskaffelse av system krever nytt fagsystem at alle anleggstyper, anleggsobjekter, vedlikeholdsstandard, skjøtselsbeskrivelser og annen informasjon må legges inn på nytt. Idrett og utemiljø legger opp til å løse oppgaven med egne ressurser. Dette vil binde en del kapasitet både på forvaltning- og driftssiden i løpet av første halvdel 2024.*

Familiepark, Texaslunden

Bevilgning 2024 **kr 0**

Tiltaksbeskrivelse

Texaslunden i den nordlige delen av Mosvannsparken skal oppgraderes til en familiepark. Målet er at Texaslunden blir en tiltrekkende familiepark for alle. Det skal legges til rette for lek, sosialt samvær og aktivitet for alle. Jambfør behandling av sak [23/2023](#) *Familiepark Texaslunden - forprosjekt* i utvalg for miljø og utbygging økes prosjektets ramme med kr 5 mill.

Vedtatt ramme på kr 2 mill. fra *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* økes med kr 5 mill. til kr 7 mill. På grunn av høyere framdrift og forbruk i 2023, settes det av kr 4,7 mill. til formålet i 2024.

Endringsbeskrivelse

Området Texaslunden/Texasmarka er allerede utstyrt med treningsstativ. Det omkringliggende grøntområdet fungerer og benyttes i dag som et optimalt område for den frie leken - både for barn og unge. Med bakgrunn i dagens bruk og kort avstand til eksisterende lekeplasser, utgår forslag om oppføring av ny familiepark.

Fjøløy fort, oppfølging av disposisjonsplan

Bevilgning 2024 kr 1.000

For oppfølging av disposisjonsplanen for Fjøløy fort og bedre tilretteleggingen av friområde, er det behov for flere tiltak, jamfør [sak 197/2021](#) *Disposisjonsplan for Fjøløy Fort natur og friområde* og [sak 28/2022](#) *Fjøløy Fort natur og friområde – oppfølging av vedtak i utvalg for miljø og utbygging*.

Det avsettes kr 7 mill. til formålet i planperioden.

Merknad: *Prioriterte oppgaver i 2024 er videre samarbeid som beskrevet i driftsmodell, få etablert frilager, skjøtsel av kystlynghei, beite og fjerning av uønskede arter. Avfallshåndtering, informasjonstiltak, vedlikehold av turveier og vedlikehold av utstyr som hinderløypa, benker, bord, porter og gjerder inngår også.*

Friområder og parkanlegg, rehabilitering, opparbeidelse og skjøtsel

Bevilgning 2024 kr 4.700

Friområder, økt opparbeidelse: Midlene benyttes til nødvendige rehabiliteringstiltak og opparbeidelsestiltak, blant annet for oppgradering av badeplasser og oppfølging av stupeanlegg. I tillegg finansieres skjøtelsarbeid utført av tilrettelagte arbeidsplasser som Attende og Allservice med disse midlene. Tiltaket videreføres med et årlig budsjett på kr 2 mill. til opparbeidelse av friområder.

Parkanlegg/friområder, rehabilitering: Midlene brukes til rehabilitering av eldre, prioriterte parkanlegg, samt utvikling av aktivitetstilbudet i eksisterende parker og friområder. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 0,7 mill.

Friområder, skjøtsel: [Overordnet skjøtelsplan for Stavanger](#) gir føringer for naturskjøtsel for alle de større kommunale friområdene i Stavanger. Planen gir også en oversikt over nødvendige tiltak for blant annet å styrke eller ivareta naturmangfoldet eller områdenes opplevelseskvaliteter. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket med et årlig budsjett på kr 2 mill.

Samlet avsettes det kr 4,7 mill. årlig til formålet.

Merknad: *I 2024 vil midler til oppgradering av parkanlegg i hovedsak benyttes til utbedring av fontene i Breiavatnet. Pumpen er defekt, og lysene har gammel armatur som har gått ut av produksjon. Det er derfor behov for utbedring av denne. Attende og Allservice har slått seg sammen til Attende Allservice Holding AS i 2023, og avtalen om skjøtsel av friområder videreføres med Allservice. Andre skjøtselstiltak som prioriteres i 2024 er tiltak for pollinerende insekter som utlegging av sandhauger, slått av blomsterenger og veikanter, samarbeid med frivillige om skjøtselstiltak, vegetasjonsrydding, treslagskifte, gjerding for skjøtsel av friområder med beitedyr, samt utprøving av «no fence» (virtuelt gjerdesystem for beitedyr).*

Av disse midlene benyttes også kr 0,2 mill. til sterilisering av private katter som oppfølging av [dyrevelferdsplanen](#). Det settes også av midler for digitalt turkart for øyene og for informasjon om tilgjengelighet for rullestol, elektrisk rullestol og synshemmede på [52 hverdagsturer](#) (påbegynt i 2023, sluttføres i 2024). Midlene til sterilisering av private katter er å anse som drift, og vil bli foreslått overført fra investering til drift i forbindelse med 1. tertial 2024.

Fugleøy, Mosvannet

Bevilgning 2024 **kr 3.000**

Tiltaksbeskrivelse

Det skal etableres en permanent fugleøy i Mosvatnet som vil gi økte hekkeplassmuligheter for blant annet hettemåke, som er en truet art. Det settes av en ramme på kr 3 mill. til tiltaket i 2026.

Endringsbeskrivelse

Vi har et rikt fugleliv i Stavanger. Likevel ser vi at hettemåkene er truet og har dårlige hekkevilkår. Arbeidet med å etablere fugleøy i Mosvannet framskyndes.

Furras gate - Johan Thorsens gate

Bevilgning 2024 **kr 3.000**

Prosjektet omfatter oppgradering av gater i forbindelse med utskifting av VA-ledninger i Furras gate, Johan Thorsens gate og flere sidegater på Våland. Gatene har behov for utbedring og det er ønskelig å gjennomføre trafikksikkerhetstiltak og etablere grøntstrukturer. Prosjekteringsarbeid ble tidligere bekostet av Miljøgater og gatetun. I 2024 bevilges det kr 3 mill. til prosjektering, grunnundersøkelser, innmålinger med mer.

Hamnevikafriområde

Bevilgning 2024 **kr 0**

Formannskapet vedtok i sak [81/2023](#) Hamnevikafriområde, muligheter og utfordringer å legge skisseprosjektet til grunn for videre utvikling av Hamnevikafriområde. For å følge opp helhetsplanen som inngår som del av områdeplan Hillevåg er det behov for egne midler (i tillegg til Områdeløft Hillevåg). Et grovt estimat for totalprosjektet er på ca. kr 200 mill. I første omgang vil kairehabilitering og parken i sør prioriteres. Utbyggingsprosjektet har lang tidshorison, med tanke på grunnverv og rekkefølgekrav i Hillevåg områdeplan. Kostnader basert på et kvalitetssikret estimat vil vurderes opp mot *Handlings- og økonomiplan 2025-2028*. Prosjektering er estimert til kr 2 mill. i 2024. I tillegg kommer rehabilitering av kai-konstruksjonene og natur- og aktivitetstiltak i det sørlige område som kommunen eier per i dag, anslått til kr 8 mill.

Det settes av kr 10 mill. til formålet i perioden.

Merknad: Ved en inkurie ble ikke linjetekstbeskrivelsen tilpasset HØP-tabellen. Det korrekte tallet for 2024 er kr 0, og kr 2 mill. i 2025.

Johannesparken, rehabilitering

Bevilgning 2024 **kr 500**

Det er behov for midler til å rehabilitere Johannesparken. Det er økonomisk fordelaktig å gjøre dette samtidig med vann og avløp sin oppgradering av de omkringliggende gatene. Det settes av kr 4 mill. til prosjektet.

Merknad: Det legges frem politisk sak om Johannesparken for utvalg for utbygging sommeren 2024

Kjerringholmen - oppgradering av byrom

Bevilgning 2024 **kr 3 000**

Kjerringholmen med Norsk Oljemuseum og Geoparken er et godt besøkt byrom. Geoparken ble bygget som et midlertidig byrom i 2008, og framstår nå nedslitt og oppbrukt. Byrommet har behov for oppgradering og videreutvikling.

Oppgradering av byrommet bekostes i dag gjennom programområdet Sentrum, men basert på prosjektets størrelse vil det være hensiktsmessig å skille det ut som et eget prosjekt. Det er foreløpig knyttet usikkerhet til finansieringsbehov, blant annet på grunn av medfinansiering fra andre parter, jmfør sak [162/2022](#) *Utvikling av Kjerringholmen* i utvalg for miljø og utbygging. Det settes av kr 3 mill. til utvikling av prosjektet. Videre finansiering vil vurderes i kommende Handlings- og økonomiplaner.

Merknad: *Det legges frem politisk sak om mulighetsstudie havnebad for utvalg for utbygging sommeren 2024.*

Lekeplasser, løkker, baner, skatebaner og nærmiljøanlegg

Bevilgning 2024 **kr 16.000**

Det er ønskelig å bygge ett skateanlegg per kommunedel per år. Erfaringer viser at kostnader ved prosjektering, støyvurderinger, støyskjermer, grunnundersøkelser, betongarbeider og belysning med mer, vil beløpe seg til kr 5 mill. per skateanlegg. For å ta høyde for dette økes avsetningen med kr 3,5 mill. fra kr 1,5 mill. til kr 5 mill. årlig. Jamfør vedtak i [sak 56/2023](#) *Lekestrategi for lekeplassene i Stavanger kommune* i utvalg for miljø og utbygging, økes årlig avsetning til lekeplasser, løkker, baner, skatebaner og nærmiljøanlegg med kr 2,5 mill. fra kr 8,5 til kr 11 mill. årlig.

Tiltaket videreføres til sammen med en årlig avsetning på kr 16 mill.

Merknad: *Skatebanen som i 2024 skal oppgraderes ligger ved siden av Bekkefaret bydelshus. Sak legges frem for utvalg for utbygging til våren.*

Oppfølging av lekestrategien vil bestå av utarbeidelse av handlingsplaner for alle kommunedeler med to kommunedeler per år. Rennesøy eller Finnøy og Storhaug gjennomføres i 2024. Videre vil det omfatte et innovasjonsprosjekt for miljøtiltak på lekeplassene, opprettelse av informasjonsnettside med kartutvikling og oppfølging av «prosjekt felleslekeplasser». Sistnevnte handler om å bistå private boforeninger, velforeninger eller sameier som eier og har ansvaret for felles lekeplasser.

Bygging av skateanlegg Bangarvågen Hundvåg

Prosjekt friområde

Bevilgning 2024

kr 5.000

Tiltaksbeskrivelse

Det følger av kommuneplanen at Stavanger skal ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet og kulturlandskap. Friområdeprosjektet er viktig for å utvikle og ivareta en sammenhengende offentlig grønnstruktur. Et prioritert prosjekt i kommende periode er etablering av tursti i Gauselvågen. Denne prosessen vil fortsette i 2024. Prosjektet videreføres med et årlig budsjett på kr 10 mill.

Endringsbeskrivelse

Flertallspartiene ønsker å gå i dialog med aktørene i Gauselvågen for å sikre en minnelig løsning. I mellomtiden halveres midler til prosjekt friområde.

Merknad: Det vises til kommunedirektørens tilleggsnotat i [sak 63/23](#) i Bystyret knyttet til videre arbeid med Gauselvågen. Det legges frem politisk sak om Status Prosjekt friområde våren 2024. Som delsak av Prosjekt friområde legges frem egen sak om [Turvei langs Byfjorden](#).

Rehabilitering av utomhusanlegg Tasta bydelshus

Bevilgning 2024

kr 3.600

Det er behov for rehabilitering av utomhusanlegget på Tasta bydelshus grunnet slitasje og forfall. For å skape en god møteplass med vegetasjon og tilrettelegging for aktivitet, er det behov for kr 3,6 mill. totalt. I tillegg er det behov for kr 0,5 mill. til ny belysning.

Ramme på kr 2 mill. vedtatt i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* økes til kr 4,1 mill.

Merknad: Rehabiliteringen vektlegger gjenbruk. I [sak 90/2023](#) er det beskrevet hvordan prosjektet vil være et pilotprosjekt for arbeidsmetodikk innen miljø- og bærekraftsatsingen i utomhusanlegg i kommunen. I prosjektet inkluderes et av kommunens kunstprosjekt-tiltak.

Restaurering av vassdrag

Bevilgning 2024 **kr 1.000**

FN har utpekt 2021-2030 som tiåret for restaurering av økosystemer. Arbeidet med å restaurere forringede og ødelagte økosystemtjenester er et tiltak for å bekjempe klima- og naturkrisen. Stavanger kommune har et tett samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat, frivillige aktører som Jeger og fisk og Jæren vannområde. Tiltakene delfinansieres også av andre offentlige aktører. Vedtatt ramme på kr 3 mill. videreføres.

Merknad: Prosjektene prioriteres i henhold til [sak 154/22](#) i utvalg for miljø og utbygging.

Sentrum

Bevilgning 2024 **kr 13.000**

I [sak 16/2023](#) Handlingsplan for Byromstrategi for Stavanger sentrum vedtok kommunalutvalget å øke budsjetttrammen for programområdet sentrum fra kr 7 mill. til kr 12 mill. Sammen med Styrking av blomster og trivsel i sentrum på kr 1 mill., avsettes det årlig kr 13 mill. til formålet.

Merknad: Arneageren, Valbergparken og Børehaugen torg er de tre byrom som oppgraderes i løpet av 2024. Fremdriftsplaner for alle tiltak i sentrum vurderes i forhold til 900 års byjubileet i 2025. Noen av midlene brukes til å styrke lokalsenteret i Hillevåg; tiltak Mobilskog på Hillevåg torg. Det legges frem «orientering om status sentrumsplanen» for utvalg for klima og natur, utvalg for utbygging, utvalg for by- og samfunnsplanlegging og kommunalutvalget våren 2024. Forprosjekt for Valbergparken legges frem for utvalg for utbygging i april. Veileder for universelt utformet belegning på sentrumshalvøya legges frem for utvalg for utbygging høsten 2024.

Sjøparken, utvidelse. Prosjektutvikling

Bevilgning 2024 **kr 1.000**

Formannskapet vedtok i [sak 61/2023](#) erverv av utbyggingsareal i reguleringsplan 1785B9 Tou Park Siriskjeret. Det bevilges kr 1 mill. til prosjektutvikling.

Merknad: Det legges frem politisk sak med forprosjekt for tiltaket i løpet av 2024.

Superlekeplasser

Bevilgning 2024 **kr 9.000**

I tråd med [sak 56/2023](#) Lekestrategi for lekeplassene i Stavanger kommune vedtok utvalg for miljø og utbygging å øke rammen for kreative lekeplasser (superlekeplasser) i *Handlings- og økonomiplan 2024-2027*. Årlig budsjett økes fra kr 4,5 mill. til kr 5 mill.

I 2024 avsettes det ytterligere kr 4 mill. til kommunedelvis handlingsplaner for lekeplasser, innovasjonsprosjekt miljøtiltak på lekeplasser og nettsideutvikling.

Merknad: I tråd med planer vedtak i [sak 56/2023 Lekestrategi for lekeplassene i Stavanger kommune](#) skal i 2024 Heiloveien- Ærfuglveien lekeplass og Vålandshaugen superlekeplass opparbeides. Det legges frem politisk sak for prioritering superlekeplasser i perioden 2025-2028 for utvalg for utbygging i mai. Forprosjektet for Bjergstedparken superlekeplass legges fram til politisk behandling i 2024. Lekeplassens tema skal utarbeides i Per Inge Torkildsens ånd og som hedring av den lokale ildsjelen.

Jamfør også [referatssak 4/23](#) i utvalg for utbygging «Minnemarkering Per Inge Torkelsen – oppfølging». Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog hadde bedt utvalg for utbygging om å utrede superlekeplass oppkalt etter Per Inge Torkelsen på Johan Gjøsteinsplass i stedet for i Bjergstedparken. Utvalg for utbygging tok ikke anmodningen til følge.

Tjensvolltorget

Bevilgning 2024 **kr 4.000**

Tjensvoll Torg har behov for en omfattende oppgradering, jamfør vedtak i utvalg for miljø og utbygging i [sak 166/2022](#) *Tjensvoll torg - Forprosjekt*. Prosjektet videreføres med en ramme på kr 7,5 mill. som tidligere vedtatt, og har et årsbudsjett på kr 4 mill. i 2024.

Merknad: *Prosjektutviklingen har blitt noe forskjøvet som det fremgår av [sak 120/2023](#) i utvalg for miljø og utbygging, blant annet for å utrede endelig behov for korttidsparkering og HC-parkering. Prosjekteringsarbeidene ferdigstilles i 2023 og anleggsarbeidene er planlagt å starte opp våren 2024.*

Turvei rundt Kalhammaren

Bevilgning 2024 **kr 3.000**

Det skal etableres turvei rundt Kalhammaren. Etablering av turveien kan ikke bekostes innenfor Friområdeprosjektet. Anlegget søkes etablert ved hjelp av private bidrag. Det settes av kr 3 mill. til prosjektet i 2024. Ytterligere midler vil bli vurdert innarbeidet i *Handlings- og økonomiplan 2025-2028* når behovet er avklart, jamfør [sak 165/2022](#) *Tursti langs Byfjorden - lokasjon Kalhammaren* i utvalg for miljø og utbygging.

Merknad: *Det legges frem politisk sak med anbefaling av løsningsforslag og økonomi for utvalg for utbygging i løpet av 2024.*

Uteområdet i rådhuskvartalet

Bevilgning 2024 **kr 4.000**

Tiltaksbeskrivelse

Uteområdene ved Stavanger Rådhus skal opparbeides i forbindelse med rehabiliteringen av rådhuset. Forprosjekt ble behandlet i utvalg for miljø og utbygging i [sak 97/2022](#) *Uteområdene ved Stavanger Rådhus - Forprosjektrapport*. I tråd med saken økes vedtatt ramme på kr 22 mill. med kr 3 mill. til kr 25 mill.

Endringsbeskrivelse

I tråd med alternativt forslag til vedtak i [sak 97/2022](#) i Utvalg for miljø og utbygging, nedjusteres budsjett for uteområdet tilknyttet rådhuskvartalet fra 25 millioner til 15 millioner.

Merknad: *Det legges frem politisk sak Lars Hertervigs gate – byliv og mobilitet for utvalg for utbygging i februar 2024.*

Bymiljøpakken, gange

Bevilgning 2024 **kr 5.800**

Det er i 2024 forventet kostnader på kr 5,8 mill. tilknyttet gange-prosjektene i bymiljøpakken. Prosjektene finansieres av bompenger og momskompensasjon, som også vil innarbeides i investeringsbudsjettet.

Bymiljøpakken, kollektiv

Bevilgning 2024 **kr 22.900**

Det er i 2024 forventet kostnader på kr 22,9 mill. tilknyttet kollektiv-prosjektene i bymiljøpakken. Prosjektene finansieres av bompenger og momskompensasjon, som også vil innarbeides i investeringsbudsjettet.

Bymiljøpakken, sykkel

Bevilgning 2024 **kr 43.000**

Det er i 2024 forventet kostnader på kr 43 mill. tilknyttet sykkel-prosjektene i bymiljøpakken. Prosjektene finansieres av bompenger og momskompensasjon, som også vil innarbeides i investeringsbudsjettet.

Bymiljøpakken, trafiksikkerhet

Bevilgning 2024 **kr 21.900**

Det er i 2024 forventet kostnader på kr 21,9 mill. tilknyttet trafiksikkerhets-prosjektene i bymiljøpakken. Prosjektene finansieres av bompenger og momskompensasjon, som også vil innarbeides i investeringsbudsjettet.

Gravlunder

Bevilgning 2024 **kr 13.200**

Det er behov for rehabilitering og utvidelse av gravlunder på Hundvåg, Revheim, Talgje og Askje.

Vedtatt ramme for gravlundene var kr 27,75 mill. i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026*. Prosjektene ble i 2. tertial 2023 foreslått samlet i ett prosjekt. Oppdaterte kostnadsanslag tilsier at det er behov for å øke avsetningen med kr 6,6 mill. Prosjektet videreføres med en ramme på kr 34,35 mill.

Merknad: *Idrett og utemiljø bistår Stavanger kirkelige fellesråd med oppgradering og utvidelse av gravlunder. I første omgang gjelder det Hundvåg, Revheim, Askje og Talgje.*

Drift og prioriterte oppgaver i 2024

Del III Drift og prioriterte oppgaver

Del III av årsprogram 2024 er en oversikt over tiltak i driftsbudsjett for idrett og utemiljø, og kommunalområdets prioriterte oppgaver for 2024. Idrett og utemiljø forvalter og drifter en stor portefølje med kommunale uterom, veier, samt grønne og blå områder. Dette er samfunnets felles eie som skal vedlikeholdes og videreutvikles til det beste for alle.

I 2023 hadde idrett og utemiljø et netto driftsbudsjett på kr 297.449.000. I tillegg kommer tekniske budsjettjusteringer etter vedtatt budsjett 2023 på kr 1.131.000. Kommunedirektøren foreslo et netto driftsbudsjett 2024 for kommunalområdet på kr 302.113.000. Nye bevilgninger, bestillinger og tekstvedtak som gjelder spesielt drift idrett og utemiljø er omtalt i det følgende. Etter vedtaket i bystyret er det lagt til kr 6,7 mill., totalt kr 308.813.000.

Driftstabell 2024 – oversikt for ansvarsområdet til idrett og utemiljø

HØP-linje	Prosjekt	Bevilgning endring i 2024 (1.000 kr)
Nye tiltak vedtatt i HØP 2024-2027		
	Belysning vei	1.200
	Bruk av priskompensasjon – drift av nytt fagsystem Sweco Park og Sweco Drift samt sykkelteflere	950
	Bruk av priskompensasjon – lekeplassinspektør og utskifting av farlig lekeplassutstyr	1.200
	Bruk av priskompensasjon – økte utgifter på vinterdrift-kontrakter, sommer- og vintervaktavtaler og digital overvåking via veisensorer	1.750
	Endret tilbud – kommunale idrettsanlegg	1.230
	Fordeling av priskompensasjon	4.383
	Praksiskandidat og lærlingssatsing	500
	Tiltak friområder	300
Politiske vedtak i inneværende år		
	Attraktiv høst- og vinterby i Stavanger sentrum	3.850
	Sokn bomstasjon- Åmøybrua, gang- og sykkelvei	0
	Tilskudd til Rogaland fylkeskommune, gang- og sykkelvei fra Nåådå til Judaberg	15.000
Tilleggslinjer fra Kommunestyrets vedtak		
	Tilskudd til idrett	700
	Stavanger sentrum	1.000
	Prosjektmidler - regulering av delstrekket Nåådå- Reilstad gang- og sykkelvei	5.000
<u>Vedtatte tiltak Handlings- og økonomiplan 2023-2026 (inklusive endringer) som videreføres</u>		
	Attende, Arboreet og friluftsområdene, økt tilskudd i tråd med avtaler	362
	Belysning vei	-458
	Besparelser ved å ikke opprette nytt KF og redusere antall KFer	-200
	Drift av nye idrettsanlegg	500
	Endret tilbud - kommunale idrettsanlegg	-584

HØP-linje	Prosjekt	Bevilgning endring i 2024 (1.000 kr)
<u>Vedtatte tiltak Handlings- og økonomiplan 2023-2026 (inklusive endringer) som videreføres</u>		
	Fremkommelighet	400
	Idrettsløft i bydelen	-25.000
	Indeksregulering leieavtaler idrett	250
	Kampanje for røykfrie uteområder	-300
	ONS-leieinntekter i 2022 og 2024	-1.200
	OTD-bortfall av leieinntekter i 2022 og 2024	700
	Tiltak friområder	-500
	Trafikksikkerhet og drift av nye anlegg	700
	Vedlikehold av kommunale uterom	-1.500
	Vertskommune under festival – redusert bidrag	300
	Styrking av frivilligheten	-300

HØP-linjer driftsbudsjett

Totale driftsmidler for idrett og utemiljø i 2024 er totalt kr 309.113.000. Linjene vedtatt i HØP 2024-2027 er omtalt i det følgende, delt inn i:

1. [Nye tiltak](#)
2. [Vedtatte tiltak i inneværende år](#)
3. [Tilleggslinjer etter vedtak i kommunestyrets behandling](#)
4. [Vedtatte tiltak Handlings- og økonomiplan 2023-2026 \(inklusive endringer\) som videreføres](#)

Nye tiltak

Idrett og utemiljø, belysning vei

Endringer 2024 **kr 1.200**

3. 01.01.2022 overtok kommunen eierskapet til gatelysene fra Lnett. Det medfører årlige driftskostnader på kabelfeil og retting av disse. Kabelfeil blir fakturert etter medgått tid og materiell. Dette utgjør ca. kr 1,2 mill. per år.

Tiltaket er splittet mellom nytt tiltak og vedtatt tiltak inklusive endringer. Deler av beløpet vil derfor fremkomme i annen tabell, jamfør HØP-linje [Idrett og utemiljø, belysning vei](#).

Idrett og utemiljø, bruk av priskompensasjon - drift av nytt fagsystem, Sweco Park og Sweco Drift samt drift av sykkelteilere

Endringer 2024 **kr 950**

Idrett og utemiljø har behov for nye moduler av fagsystemet Sweco. Systemet er et verktøy for å forvalte uterom, lage fremdriftsplaner for drift, systematisere rapportering og dokumentere tiltak. Utvidelsen av systemet vil inkludere parker og uterom i tillegg til vei, og heve kvaliteten på modulen. Systemet har en fast lisenskost samt kostnader til konsulentbistand fra systemleverandør, totalt kr 0,45 mill. per år. Det vil også være vesentlige kostnader med førstegangsregistrering av innhold (benker, trær, busker, plenarealer m.m.), som vil bli utført av eget personell, etter kursing fra leverandør. Denne kostnaden estimeres til kr 0,5 mill. i 2024.

Idrett og utemiljø, bruk av priskompensasjon – lekeplassinspektør og utskifting av farlig lekeplassutstyr

Endringer 2024

kr 1.200

Deler av priskompensasjonen BMU har til fordeling brukes på lekeplassinspektør samt utskifting av farlig lekeplassutstyr. Budsjettet styrkes med kr 1,2 mill. hvert år i perioden 2024-2027.

Idrett og utemiljø, bruk av priskompensasjon – økte utgifter på vinterdrift-kontrakter, sommer- og vintervaktavtaler og digital overvåking via veisensorer

Endringer 2024

kr 1.750

1. Kommunens kontrakter for vinterdrift utført av eksterne aktører har en prisøkning på 18 %. Med utgangspunkt i vinterdriftbudsjettet til kjøp av tjenester fra eksterne aktører (som er basert på en mild vinter), vil dette utgjøre en merutgift på kr 1,2 mill. per år.
2. Resultatet etter forhandlinger av kompensasjon for sommer- og vintervakt for kommunens egne ansatte resulterer i en kostnadsøkning på kr 0,4 mill. per år.
3. Stavanger kommune har i 2022 deltatt i Digi Rogaland sitt prosjekt med vei-sensorer for å overvåke salting, forhold i veibanen, temperatur, trafikkmonster og hastighet på store og små kjøretøy. Prosjektet er nå gått over i driftsfasen. Data fra sensorene gir informasjon om mobilitet og kjøremønstre. Data fra sensorene kan brukes til beslutningsgrunnlag for tryggere og bedre veier og lokalmiljø, samt mer miljøvennlig veidrift. Den årlige kostnaden til drift av 66 sensorer anslås til kr 0,15 mill. per år.

Idrett og utemiljø, endret tilbud - kommunale idrettsanlegg

Endringer 2024

kr 1.230

1. Stavanger kommune skal tilrettelegge for gratis svømming for alle barn og ungdom fra 16 år og yngre, jmfør [UKIS-sak 6/23](#). Utgiften er estimert til kr 0,87 mill. per år.
2. Publikumbilbudet i skolenes høst-, vinter- og juleferie i kommunedelenes svømmehaller økes med minimum 30 timer per ferie. I tillegg opprettholdes dagens publikumsbading i så stor grad som mulig i skolenes ferieuken, jmfør sak i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog [32/23](#). Kostnadene er estimert til kr 0,21 mill. per år.
3. Grunnet økt behov for treningstid for isidrettene, foreslås det å redusere publikumstiden i Stavanger ishall og Siddishallen i sperrehelgene for sesongen 2023/24. Dette vil gi reduserte inntekter tilsvarende ca. kr 0,15 mill. i 2024.

Tiltaket er splittet mellom nytt tiltak og vedtatt tiltak inklusive endringer. Deler av beløpet vil derfor fremkomme i annen tabell, jmfør HØP-linje [Idrett og utemiljø, endret tilbud - kommunale idrettsanlegg](#).

Idrett og utemiljø, fordeling av priskompensasjon

Endringer 2024

kr 4.383

Budsjettet styrkes med kr 4,4 mill. i 2024 og kr 4,5 mill. i årene 2025-2027 med deler av midlene avsatt til priskompensasjon.

Idrett og utemiljø, praksiskandidat og lærlingssatsing

Endringer 2024

kr 500

Det er ønskelig å utvide ordningen med arbeidstrening, og øke antall personer i arbeidstrening fra 2 til 7 personer. For å administrere ordningen behøves 0,5 årsverk.

Disse inkluderer bl.a. kontakt med NAV, oppfølging og opplæring av kandidater, finne relevante arbeidsoppgaver, samt kostnader knyttet til arbeidstøy og utstyr til praksiskandidatene. Samlet kostnad er estimert til kr 0,5 mill. per år.

Idrett og utemiljø, tiltak friområder

Endringer 2024 **kr 300**

2. For å følge opp disposisjonsplanen for Fjøløy fort (jamfør [sak 197/21](#) og [28/22](#) i utvalg for miljø og utbygging) er det nødvendig å styrke budsjett for vedlikehold av friområdene. Avfallshåndtering, vedlikehold av turveier og vedlikehold av utstyr som hinderløypa, benker, bord, porter, gjerder inngår i tiltaket. Budsjettet styrkes med kr 0,3 mill. i hvert av årene 2024-2027.

Tiltaket er splittet mellom nytt tiltak og vedtatt tiltak inklusiv endringer. Deler av beløpet vil derfor fremkomme i annen tabell, jamfør HØP-linje [Idrett og utemiljø, tiltak friområder](#).

Vedtatte tiltak i inneværende år

Idrett og utemiljø, attraktiv høst- og vinterby i Stavanger sentrum (fsk 104/23)

Endringer 2024 **kr 3.850**

Formannskapet vedtok i [sak 104/23](#) tilskudd til høst- og vinteraktiviteter i Stavanger sentrum for 2023 og i de kommende år. Planlagte aktiviteter inkluderer skøytebane på Kjeringsholmen, julemarked, Halloween-opplegg, samt andre arrangementer og aktiviteter. Beløpet inkluderer også strømkostnader i forbindelse med isbane. Fra og med 2024 foreslås et fast årlig tilskudd til STAS på kr 2,5 mill., driftskostnader til isbane på kr 0,8 mill., leie av gulv og telt på kr 0,25 mill. samt økte strømutfgifter på kr 0,3 mill., jamfør også [FSK-sak 119/22](#) og [KST-sak 82/22](#).

Idrett og utemiljø, Sokn bomstasjon – Åmøybrua, gang og sykkelvei (fsk 101/23)

Endringer 2024 **kr 0**

I [sak 101/23](#) vedtok formannskapet at Stavanger kommune regulerer og planlegger strekningen og bruker tildelt beløp på kr 2. mill. Det søkes trafiksikkerhetsmidler til finansiering av strekningen. Stavanger kommune innarbeider finansiering av utbyggingen i Handlings- og økonomiplan 2024 – 2027. Utgiften til bygging er estimert til kr 10 mill.

Merknad: *Utvalg for utbygging vedtok i [sak 11/23](#) Status gang- og sykkelvegar Rennesøy og Finnøy - etter dialog med RFK at «Administrasjonen bes utarbeide en prioritert liste over prosjekter hvor det er naturlig at Stavanger kommune tilbyr forskutteringsmidler også for andre veiprosjekter i kommunen. Det rettes en henvendelse til Fylkeskommunen hvor Stavanger kommune tilbyr å forskuttere de nevnte gang og sykkelstier mot en garanti om at tilbakebetaling skjer innen rimelig tid.»*

Idrett og utemiljø, tilskudd til Rogaland fylkeskommune, gang og sykkelvei fra Nåådå til Judaberg (fsk 28/23)

Endringer 2024 **kr 15.000**

Formannskapet vedtok i [sak 28/23](#) at Stavanger kommune skal bidra med kr. 15,0 mill. til finansiering av gang- og sykkelvei fra Nåådå til Judaberg i Finnøy kommunedel, jamfør også HØP-linjen [Prosjektmidler – regulering av delstrekket Nåådå – Reilstad gang- og sykkelvei](#).

Tilleggslinjer etter vedtak i kommunestyrets behandling

Tilskudd til idrett

Endringer 2024 **kr 700**

Tiltaksbeskrivelse

Tilskudd til idretten styrkes med kr 700.000: tilskudd på kr 300.000 til Idrettsrådets idrettspatrulje (videreføres) og kr 400.000 til drift Idrettsrådet.

Merknad: Det ekstraordinære tilskuddet på kr 0,3 mill. til idrettspatruljen ble i vedtatt budsjett videreført til 2024 ved en inkurie (på bakgrunn av at man trudde at den var tatt ut i kommunedirektørens forslag). Dermed er det samlede tilskuddet til idrettspatruljen for 2024 på kr 600.000. Jamfør HØP-linje [Styrking av frivilligheten](#).

Stavanger sentrum

Endringer 2024 **kr 1.000**

Tiltaksbeskrivelse

Tilskuddet til Stavanger sentrum AS foreslås uendret fra 2022-nivå. Flertallspartiene er opptatt av å styrke sentrumsutviklingen og tilskudd til Stavanger sentrum AS styrkes med kr. 1.000.000 for 2024.

Merknad: Midlene føres på «Sentrale områder», men tilskuddet utbetales av IoU.

Prosjektmidler - regulering av delstrekket Nådå-Reilstad gang- og sykkelvei

Endringer 2024 **kr 5.000**

Tiltaksbeskrivelse

Oppfølging av vedtak i [sak 101/23](#) i Stavanger formannskap: Stavanger kommune går i dialog med RFK om mulig kommunal forskuttering av bygging av delstrekket Nådå-Reilstad gang- og sykkelvei. Dette må ses i sammenheng med kostnader ved å legge strømkabel i bakken kontra luftspenn. Planer for ny vannledning i samme trasé må også tas med i vurderingen.

Merknad: Idrett og utemiljø er i dialog med Fylkeskommunen og Lnett for å kartlegge finansiering og mulighet for å gjennomføre prosjektet, jamfør også HØP-linje [Idrett og utemiljø, tilskudd til Rogaland fylkeskommune, gang- og sykkelvei fra Nådå til Judaberg](#).

Vedtatte tiltak Handlings- og økonomiplan 2023-2026 (inklusive endringer) som videreføres

Idrett og utemiljø, Attende, Arboreet og friluftsområdene, økt tilskudd i tråd med avtaler

Endringer 2024 **kr 362**

Tilskuddene videreføres i tråd med samarbeidsavtalene og oppjusteres som følge av økt innbyggertall og med utgangspunkt i kommunal deflator som i forslag til statsbudsjettet ble satt til 4,3 %. Budsjettet styrkes henholdsvis med kr 0,4 mill., kr 0,6 mill., kr 0,8 mill. og kr 1,0 mill. i årene 2024-2027.

Idrett og utemiljø, belysning vei

Endringer 2024 **kr -458**

1. I tråd med Handlings- og økonomiplan 2023-2026 videreføres tiltaket om reduserte strømutfgifter som følge av LED-lys. Som en konsekvens av reduserte strømutfgifter i forbindelse med bytting til LED-lys, reduseres budsjettet med kr 0,983 mill. i perioden.

2. I tråd med Handlings- og økonomiplan 2023-2026 videreføres tiltaket om avtalen med Lnett om drift, vedlikehold og investering av gatebelysning. Prisjusteringen beløper seg til ca. kr 0,1 mill. per år. Budsjettet styrkes med kr 0,1 mill. i 2024, samt en opptrapping på kr 0,1 mill. hvert år i planperioden.

4. Alle nye veilysanlegg må bygges med tilknytning til strømmålere. Lnett har tidligere varslet at dette ville innebære en økning i nettleie for veilys med gradvis opptrapping. Budsjettet styrkes med kr 0,425 mill. i 2024, kr 0,86 mill. i resten av planperioden.

Tiltaket er splittet mellom nytt tiltak og vedtatt tiltak inklusive endringer. Deler av beløpet vil derfor fremkomme i annen tabell, jamfør [Idrett og utemiljø, belysning vei](#).

Idrett og utemiljø, besparelser ved å ikke opprette nytt KF og redusere antall KFer Endringer 2024 kr -200

I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres besparelsen som følge av at KFene ble tilbakeført til Stavanger kommune. Budsjettet reduseres med kr 0,2 mill. i planperioden.

Idrett og utemiljø, drift av nye idrettsanlegg Endringer 2024 kr 500

1. På grunn av forsinkelser i bygging av ny skatehall på Kvaleberg må leieforholdet av hall i Paradis forlenges ut hele 2024. Dette vil koste kr 0,75 mill. Dette medfører en reduksjon i budsjettet på kr 0,75 mill. fra og med 2025.

2. Forsinkelser i byggingen av dobbel idrettshall på Kvernevik medfører at driftsmidler til hallen kan utsettes til 2025. Driftskostnadene vil utgjøre kr 0,9 mill. per år fra og med 2025.

3. Budsjettet styrkes med kr 0,3 mill. i 2024 og kr 0,6 mill. fra og med 2025 til drift av Lervig idrettshall.

4. I Handlings- og økonomiplan 2019-2202, ble det vedtatt at ny skatehall i Stavanger skal bygges sentralt i Hillevåg som en del av en omforent satsing på barn og unge. Budsjettet til drift av ny skatehall i Hillevåg styrkes med kr 0,2 mill. i 2024 og kr 1,0 mill. årlig fra og med 2025.

Merknad til dobbel idrettshall Kvernevik: Idrett og utemiljø er behovseier, Utbygging prosjekteier. Prosjektet er i fase B1 og sak om konseptvalg ble lagt frem i Utvalg for miljø og utbygging i desember 2022 ([sak 169/22](#)).

Idrett og utemiljø, endret tilbud - kommunale idrettsanlegg Endringer 2024 kr -584

4. I tråd med Handlings- og økonomiplan 2023-2026 videreføres tiltaket om innsparing i drift. Tiltaket inkluderte samdrift av flere anlegg, reduksjon av vikarbruk på Gamlingen og redusert bemanning hos uteidretten. Budsjettet reduseres med kr 0,584 mill. i planperioden.

Tiltaket er splittet mellom nytt tiltak og vedtatt tiltak inklusive endringer.

Deler av beløpet vil derfor fremkomme i annen tabell, jamfør HØP-linje *Idrett og utemiljø, endret tilbud - kommunale idrettsanlegg*, jamfør HØP-linje [Idrett og utemiljø, endret tilbud - kommunale idrettsanlegg](#).

Idrett og utemiljø, fremkommelighet

Endringer 2024 **kr 400**

I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket for å bedre fremkommeligheten på veinettet. Nytt veinett fra utbyggingsområder, nye veianlegg samt omklassifiseringer fra fylkesveier til kommunale veier fører til et behov for økte bevilgninger med en årlig opptrapping på kr 0,4 mill. i planperioden.

Idrett og utemiljø, Idrettsløft i bydelen

Endringer 2024 **kr -25.000**

Kommunestyret vedtok i *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* å styrke møteplasser der folk bor ved å oppgradere fasilitetene på ulike idrettsanlegg. Det ble opprettet en tilskuddsordning på kr 25,0 mill. for anlegg som kunne realiseres i regi av idrettslagene selv i løpet av 2023. Beløpet tas ut fra og med 2024.

Idrett og utemiljø, indeksregulering leieavtaler idrett

Endringer 2024 **kr 250**

1. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om indeksregulering av avtalen med Oilers Invest AS. Denne omfatter leie av 1 250 timer istid per år i DNB Arena. Budsjettet styrkes med kr 0,1 mill. i 2024, med ytterligere opptrapping på kr 0,1 mill. per år.

2. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om KPI-justering av leieavtaler. Det foreslås å øke budsjettet med kr 0,15 mill. i 2024, med en ytterligere opptrapping på kr 0,15 mill. per år.

Idrett og utemiljø, kampanje for røykfrie uteområder

Endringer 2024 **kr -300**

Formannskapet vedtok i [sak 73/22](#) *Røykfrie uteområde på kommunale område* holdningskampanje rettet mot røyking i offentlige rom. I *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* ble det vedtatt et budsjett på kr 0,3 mill. i 2023 for å finansiere tiltaket. Beløpet tas ut i 2024.

Idrett og utemiljø, ONS - leieinntekter i 2022 og 2024

Endringer 2024 **kr -1200**

I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om leieinntekter fra ONS. Stavanger kommune får ekstraordinære inntekter annethvert år fra Offshore Northern Seas (ONS). Inntektene utgjør kr 1,2 mill. i 2024 og 2026.

Idrett og utemiljø, OTD - bortfall av leieinntekter i 2022 og 2024

Endringer 2024 **kr 700**

I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om å hensynta leieinntekter fra OTD. Stavanger kommune får ekstraordinære leieinntekter annethvert år fra Offshore Technology Days (OTD). I 2024 og i 2026 arrangeres ikke OTD og inntektene på kr 0,7 mill. bortfaller.

Idrett og utemiljø, tiltak friområder

Endringer 2024 **kr -500**

1. Det ble i Handlings- og økonomiplanen 2023-2026 satt av kr 0,5 mill. i 2023 for utarbeidelse av disposisjonsplan for Lille og Store Stokkavatnet. Beløpet tas ut i 2024.

Tiltaket er splittet mellom nytt tiltak og vedtatt tiltak inklusive endringer. Deler av beløpet vil derfor fremkomme i annen tabell, jamfør HØP-linje [Idrett og utemiljø, tiltak friområder](#).

Merknad: Orienteringssak om vipeområde ved Litle Stokkavatnet er planlagt fremmet for utvalg for klima og natur 1. kvartal 2024.

Idrett og utemiljø, trafiksikkerhet og drift av nye anlegg

Endringer 2024 **kr 700**

1. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om nye anlegg. Det er bygd, og bygges mange nye store anlegg som idrett og utemiljø overtar drift og vedlikeholdsansvaret for. I løpet av de neste årene skal det overtas spesielt store, kostnadskrevenende anlegg som Jåttåvågen, Lervigparken, Tjensvolltorget nye kunstgressbaner og natur/kulturlandskapsområder som Jåttå nord b1 og b2, lekeplass i Mosvannsparken, Atlanteren BT1 og Lunde Bydelspark. Dette medfører behov for ressursøkning til drift og vedlikehold. Budsjettet til drift og vedlikehold av nye anlegg styrkes med kr 0,4 mill. i 2024, med en opptrapping på kr 0,4 mill. hvert år i planperioden.

2. I forrige handlings- og økonomiplan bevilget kommunestyret kr 0,3 mill. til trafiksikkerhetstiltak til nye investeringer innen sykkel, trafiksikkerhet, miljø og gatetun. Sykkelsatsingen og investeringer i sykkelveier videreføres, noe som krever fortsatt satsing på trafiksikkerhet. Budsjettet styrkes med kr 0,3 mill. i 2024, samt en opptrapping på kr 0,3 mill. hvert år i planperioden.

Idrett og utemiljø, vedlikehold av kommunale uterom

Endringer 2024 **kr -1.500**

1. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om vedlikehold av plasser, veier og torg. Hvert år overtar idrett og utemiljø ansvaret for vedlikehold av nye plasser, veier og torg. For å ivareta disse investeringene styrkes budsjettet med kr 0,2 mill. i 2024, med en opptrapping på kr 0,2 mill. hvert år i planperioden.

2. I tråd med *Handlings- og økonomiplan 2023-2026* videreføres tiltaket om vedlikehold av park, friområder og aktivitetsanlegg. I fjorårets handlings- og økonomiplan ble det bevilget kr 0,2 mill. til vedlikehold av park, friområder og aktivitetsanlegg grunnet areal økning, samt en fortsatt økning på kr 0,2 mill. pr år i planperioden. Budsjettet styrkes med kr 0,2 mill. i 2024 med en opptrapping på kr 0,2 mill. hvert år i planperioden.

3. Bekjempelse av fremmede arter er svært kostnadskrevenende, og nyere forskning viser at dagens bekjempelsesmetoder ikke er tilstrekkelig. For å ta vare på stedegen natur og vegetasjon styrkes budsjettet med kr 0,1 mill. i 2024, med en årlig opptrapping på kr 0,1 mill. hvert år i planperioden.

Som følge av at kommunestyret vedtok en 1-årlig styrking av punkt 1. og 2. (samlet kr 2,0 mill. i 2023), vil budsjettet reduseres tilsvarende. Samlet medfører dette en reduksjon på henholdsvis kr 1,5 mill., kr 1,0 mill., og kr 0,5 mill. i årene 2024-2026.

Idrett og utemiljø, vertskommune under festival - redusert bidrag

Endringer 2024 **kr 300**

I tråd med Handlings- og økonomiplan 2023-2026 videreføres tiltaket om vertskommune under festival. Kommunestyret har bevilget midler til å ivareta et større vertskommuneansvar ved prioriterte festivaler. I år uten ONS reduseres bidraget. Vertskommunebidraget utgjør kr 0,3 mill. i 2024 og 2026.

Idrett og utemiljø, styrking av frivilligheten

Endringer 2024 **kr -300**

Følgende organisasjoner ble styrket med totalt 6 millioner utover kommunedirektørens forslag i Handlings- og økonomiplanen 2023-2026:

[...] Idrettspatruljen til Idrettsrådet 300.

Tiltaket var ettårig og gjelder tilskudd innenfor flere direktørområder. Midlene trekkes ut i alle år i perioden 2024-2027.

Merknad: Jamfør merknad til HØP-linje [Tilskudd til idretten](#).

Øvrige prioriterte oppgaver i 2024

Dette avsnittet redegjør for innsatsområder som idrett og utemiljø vil prioritere i 2024, ut over det som er nevnt direkte i HØP-vedtak. Prioriteringene baserer seg på vedtak i enkeltsaker og videreføring av innsatsområder som er vedtatt i HØP og i foregående årsprogram.

Utvidet tilbud for publikum i svømmehallene

Arbeidet med utvidet publikumsbading i svømmehallene i byen og kommunedelene fortsetter.

Temaplan idrett

Idrett og utemiljø vil i 2024 utarbeide *Temaplan Idrett 2024-2040*. Sammen med [Temaplan utvikling av idrettsanlegg 2023-2039](#) vil dette danne grunnlaget for idrettspolitikken i Stavanger kommune fremover.

Temaplanen vil inneholde blant annet følgende hovedtema:

- Idrettsundersøkelsen 2024 og kommunens arrangementsstrategi
- Utviklingstrekk på idrettsfeltet og i Stavanger kommune generelt med relevans for fagområdet
- Videreutvikling av eksisterende mål i [Fagplan Idrett 2019-2034](#) og Temaplan for utvikling av idrettsanlegg 2023-2039
- Drift, vedlikehold og rehabilitering av idrettsanlegg, sammen med en tilstandskartlegging av idrettsbygg
- Mulige samarbeidsarenaer for de folkevalgte, administrasjonen og idretten - både den organiserte og den uorganiserte delen for å tilrettelegge for idretten som bærebjelke for fellesskap, inkludering og folkehelse.

Driftsmodell

Samdriftsmodellen gir besparelser i form av redusert bemanning på anleggene. Med mer effektive arbeidsrutiner vil en klare å opprettholde en god standard. En mer helhetlig tenkemåte vil også styrke HMS-arbeidet, og dermed sikre trygge og gode arbeidsplasser for de ansatte.

En slik videreutvikling av driftsmodellen byr også på utfordringer. For å få til gode løsninger med mindre tilstedeværelse på de ulike anleggene, er en avhengige av et godt samspill med brukerne. Det stilles også krav til gode byggetekniske løsninger, slik som blant annet adgangskontroll, automatisering og økt bruk av sensorteknologi.

Andre prosjekter

Områdesatsing og områdeløft

Stavanger kommune har en [områdesatsing på Storhaug](#) og to områdeløft i [Hillevåg](#) og [Kvernevik](#).

Områdesatsing på Storhaug der idrett og utemiljø er koordinator for delområde «Gode bo- og nærmiljø», har pågått i flere år. Det søkes samspill mellom investeringsprosjekter og områdesatsingstiltak. Gjennom statsbudsjettet har kommunen fått mer penger til områdesatsingen. Satsingen blir tilpasset utvidet budsjett.

Kvernevik torg, belegg mellom svømmehallen og bydelshuset

Stavanger2025

I 2025 har Stavanger 900-års [byjubileum](#). Idrett og utemiljø bistår kulturavdelingen både i forbindelse med fordeling av midler og ved å innpasse tiltak som del av pågående eller planlagte investeringsprosjekter. Ullandhaugtårnet i Sørmarka og Fjøløy fort er valgt ut som temaområder for Byjubileum. Ved Ullandhaugtårnet er det planer om å anlegge parkeringsplass, forbedre belysning, anlegge publikumstolett og forbedre uteområdet rundt tårnet. Idrett og utemiljø har ansvar for å lage en stiforbindelse mellom Ullandhaugtårnet og Stavanger botanisk hage. På Fjøløy fort vil idrett og utemiljø bidra til byjubileumsprosjektet ved å følge opp tiltak som ligger i disposisjonsplan for Fjøløy.

Kunst i offentlige rom

Idrett og utemiljø er representert i prosjektet [Kunst i offentlige rom](#) i regi av kulturavdelingen. Kunstordningen til Stavanger kommune omfatter blant annet oppsett av kunst i byrom og parker. Idrett og utemiljø bidrar faglig med tanke på løsninger.

Vedlikehold av veinettet og asfaltering

Veinettet i Stavanger skal ha en kvalitet som sikrer fremkommelighet og trygg ferdsel for alle. Klimaendringer, økt nedbørsmengde og -intensitet, vintre med mye frost og tining medfører økt slitasje på veiene og et større behov for vedlikehold av asfaltdekker og reasfaltering.

Bevaring av veikapitalen, drift og investering

Kapitalen i form av dagens veinett forringes stadig. Dersom denne utviklingen fortsetter, er det ikke lenger tilstrekkelig å kun reasfaltere veiene. Å oppgradere veiene koster betydelig mer enn jevnlig vedlikehold. Forarbeid før asfaltering er arbeid knyttet til andre veielement, slik som løfting/løsning av gatesluk, reparasjon av inntilliggende fortau, utskifting og justering av kantstein, utskifting av gatesluk, utskifting av skilt og reetablering av fartshumper.

Prioriterte veier i 2024

Følgende veier prioriteres for asfaltering (ikke-prioritert rekkefølge): Kongsteinsgata, Petter Hærem's gate, Fredrik Nannestad vei, Overlege Cappelens gate, Jens Zetlitz gate, Engels Minde gate, Søren Årstadvei, Sverdrups gate.

Oversikten omfatter også veier som står på reservelisten. Faktorer som spiller inn ved omprioriteringer kan være arbeid som skal igangsettes av andre og som krever samhandling med idrett og utemiljø. Ofte kan dette være prosjekter vi i starten av et år ikke kjenner til, men som vi er nødt til å prioritere for å løse akutte problemer og videre oppnå en samlet sett økt standard på vårt veinett. Kostnaden med standardhevingen er lavere dersom den skjer i samarbeid med prosjekter i regi av vann og avløp og Lyse. Standardheving vil ikke kreve vesentlig merarbeid sammenlignet med å sette anlegget tilbake i opprinnelig tilstand.

Trafikksikkerhetsplan 2021-2024

[Trafikksikkerhetsplan for Stavanger kommune 2021-2024](#) ble vedtatt 13.01.21. Idrett og utemiljø fortsetter arbeidet med Handlingsplanen, fysiske og holdningsskapende tiltak i 2024. [Trafikksikkerhetsplanen for 2025-2028](#) skal til politisk andregangsbehandling i slutten av 2024.

Trafikksikker kommune

I forbindelse med godkjenningen som trafikksikker kommune er det som et krav utarbeidet retningslinjer for ferdsel i trafikken som skal gjelde for ansatte i kommunen. Disse skal i 2024 gjøres kjent for alle ansatte. Det er vedtatt at retningslinjer og trafikksikkerhet skal være tema i hovedarbeidsmiljøutvalget, arbeidsmiljøutvalgene og som en del av HMS/internkontrollarbeidet i kommunen.

Trafikksikkerhet ved barnehager og skoler

Utvalg for miljø og utbygging vedtok i 2020 at det skal utarbeides en trafikksikkerhetsplan for hver enkelt skole. Arbeide med kartlegging av skoler og utarbeidelse av trafikksikkerhetsplanene fortsetter i 2024.

Hjertesoner

I tråd med politisk vedtak er idrett og utemiljø i gang med å vurdere etablering av hjertesoner ved alle skolene i Stavanger kommune. Til nå er det vurdert hjertesoner ved 38 skoler. Idrett og utemiljø vil fortsette arbeidet i 2024, i samarbeid med rektor, Trygg trafikk, FAU og elevrådet ved den enkelte skolen.

Frisikt som trafikksikkerhetstiltak

Idrett og utemiljø skal i 2024 fortsette arbeidet med frisikt som et tiltak innen trafikksikkerhet. Det skal også i 2024 sees på klipping av vegetasjon som hindrer frisikt.

Sentrum

Sikkerhet i Sentrum

Arbeidet med et trygt og sikkert sentrum videreføres i 2024. Idrett og utemiljø bidrar med økt belysning i områder som føles utrygge og med økt renhold av sentrale sentrumsområder. Dette arbeidet skjer i tett samarbeid med Politiet, Natteravnene, Uteseksjonen, kommunens SLT-koordinator og Stavanger Sentrum AS.

Liten elektrisk motorvogn (el-sparkesykkel)

I oktober 2023 startet tillatelsesordningen for utleie av liten elektrisk motorvogn på offentlig grunn i Stavanger. Dedikerte parkeringsplasser i sentrum vil bidra i dette arbeidet, som vil kreve tett oppfølging gjennom hele året.

Reklamefinansierte bymøbler

Stavanger kommune har nylig gjennomført en konkurranse om reklamefinansierte bymøbler. Avtaleperioden er 10 år med mulighet for forlengelse i ytterligere 2+2 år, med oppstart juli 2023. I 2024 vil det arbeides med å etablere nye reklamefinansierte bymøbler og hente ut gevinster av tilleggstjenester. Disse omfatter nye søppelspann i friområdene, på lekeplasser og i sentrum, opsjon på flere leskur, flere info-kiosker, nye toalett i utvalgte friområder, nytt toalett i Vågenområdet, fastmonterte benker og benker til bruk på arrangement.

Sykkelsatsingen

Stavanger kommune skal ha et sammenhengende hovednett for sykling med så få systemskifter som mulig. Fotgjengere, syklister og motoriserte kjøretøy separeres der det er mulig for å redusere ulykkesrisikoen.

Det er de siste årene etablert flere hundre nye parkeringsplasser for sykkel. Arbeidet med utskifting og kvalitetsheving av sykkelparkering, deriblant satsing på sikker sykkelparkering i sentrum og viktige målpunkt, fortsetter. Kommunen har inngått prøveprosjekt sammen med PaaHjul om bemannet sykkelparkering i Lars Hertervigs gate.

Drift og vedlikehold av sykkeltraseene er avgjørende for at innbyggerne kan sykle hele året. Enkle fysiske tiltak som for eksempel tetting av hull og reparasjon av dårlig dekke er avgjørende for fremkommeligheten og trafikksikkerheten.

Informasjon og kampanjer skal inspirere til å sykle til og fra jobb, skole, fritidsaktiviteter, handel med mer. Informasjon om omsykling og arbeid på traseene vektlegges i 2024.

Bredbåndsutbygging i områder med begrenset dekning

Staten deler årlig ut støttebidrag til prosjektet *Bredbåndutbygging i områder med begrenset dekning*. Støtteordningen administreres av fylkeskommunene, men det er kommunene som søker, og som følger opp prosjektene. Kommunen bidrar med egne midler. Stavanger kommune mottok i 2022 støtte på kr. 1,26 millioner til utbygging nord på Ombo. Dette prosjektet skal bygges ut i 2024/2025. Bidraget fra kommunen er kr 420 000.

Grønn plan del 2 og oppfølging

Grønn plan del 1 – temaplan for grønnstruktur, naturmangfold og friluftsliv ble vedtatt av kommunestyret 19.06.23 (sak [55/2023](#)). Grønn plan del 2 vil videreføre målsetningene fra del 1 og følge opp med konkrete aksjonspunkter, forvaltningsstrategier, handlingsplaner, forvaltningsprinsipper og tiltak. Den vil også følge opp og supplere klima- og miljøplanen med tiltak for styrking av naturmangfold, jmfør [Oppfølging av kommunens handlingsplan klima og miljø](#). Planen legges fram til politisk behandling i 2024.

Som oppfølging av målet om arealnøytralitet vil det utvikles et system for naturregnskap, og et naturpotensialkart som viser områder som er aktuelle for naturrestaurering.

Det planlegges også for et parkstrukturkart som tilordner arealene i grønnstrukturen ulike funksjoner. Et slikt kart vil være et viktig grunnlag for videre utvikling av grønnstrukturen og et verktøy i forbindelse med utearealkrav fra private utbyggere i offentlige friområder.

I *HØP 2022 - 2025* er det bevilget kr 2,5 mill. årlig i perioden til tiltak i Grønn plan (finansiert av klimafondet).

Naturmangfold og landskapsskjøtsel

Bevaring og utvikling av naturmangfold er sentralt i kommunens mål om å være en grønn spydspiss og en klimanøytral by. Idrett og utemiljø er et fagmiljø som jobber aktivt for å ivareta og utvikle naturmangfold i hele kommunen.

Askebekken på Rennesøy er et viktig sjørrretvassdrag som har blitt skjøttet i 2023.

For 2024 er det følgende hovedsatsinger:

Naturrestaurering

[Meld. St. 14 Natur for livet](#) setter som et nasjonalt mål å restaurere 15% av forringet natur innen 2025. FN har erklært 2021-2030 som tiåret for naturrestaurering, og i [naturavtalen](#) setter FN mål å restaurere hele 30% av de forringede økosystemene innen 2030.

Idrett og utemiljø utfører og deltar i flere større naturrestaureringsprosjekter. Skogrestaurering er en integrert del av landskapsskjøtselen med særlig vekt på treslagsskifte til mer mangfoldig og klimarobust skog i friområdene. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

Tiltak for mer natur- og arts mangfold

[Temaplan for pollinerende insekter \(2024-2034\)](#) skal sluttbehandles i starten av 2024. I planen er det foreslått å videreføre tiltak kommunen allerede gjør i dag, men også nye tiltak som retter seg mot kommunale områder, innbyggere og landbruket.

Forvaltning av naturvernområder

Stavanger kommune har delegert forvaltningsansvar for de 27 naturvernområdene i kommunen. Verneprosessen for ytterligere to nye områder, Klostervågen og Mosvatnet, er i gang.

Tiltakene i naturvernområdene prioriteres og finansieres av staten, men administreres av kommunen. I 2024 prioriteres Little Marøy naturreservat, og Nord-Talgje naturreservat.

Skogforvaltning i offentlige friområder

For å møte fremtidens natur- og klimautfordringer skal skogene i friområdene utvikles til en robust, artsrik og langlivet skog av stedegne arter. Dette arbeidet gjøres gjennom blant annet treslagsskifte fra plantegrøn til blanda lauvskog. For 2024 vil uttak av gran på Lundsneset på Hundvåg prioriteres. Skjøtselstiltak gjennomføres både som eget tiltak av kommunen, private entreprenører og i samarbeid med dugnadsgrupper.

Skogforvaltningsplanen for Sørmarka er startet på, og skal ferdigstilles i 2024.

Fremmede arter

Stavanger kommune har store utfordringer med flere fremmede arter, og arbeidet er komplekst. I *HØP 2023-2026* ble derfor budsjettet i 2023 styrket med kr 300.000, med en årlig opptrapping på kr 100.000 i perioden 2024 – 2026. Av plantearter er det særlig parkslirekne, prydbringebær og gyvel som utgjør de største utfordringene. Det legges fram en strategi for bekjempelse av fremmede arter for utvalg for klima og miljø i løpet av 2024/25.

Parkslirekne er en utbredt fremmed art i Stavanger.

Havnespy (japansk sjøpung) er en fremmedart med stort skadepotensiale for marint naturmangfold og for næringsvirksomhet i sjø. Kommunen samarbeider med andre aktører som Statsforvalteren, Stavanger havn, Sjøfartsdirektoratet og Miljødirektoratet for å overvåke og vurdere tiltak mot havnespy. Det forskes på ulike måter å behandle sjøbunnen for å fjerne havnespy. Ved å fortsette kartleggingen i 2024 og oppnå et bedre kunnskapsgrunnlag kan målrettede tiltak iverksettes.

Viltforvaltning

Forvaltning av artene grågås, rådyr og hjort er utfordrende. Plan for hjorteviltforvaltning og forvaltningsplan for gås skal gi kommunen verktøy for helhetlig bærekraftig forvaltning. Planene utarbeides sammen med berørte interesser og forventes ferdig i løpet av 2024. Kommunen gjennomfører bestandsregulering av rådyr i offentlige friområder som ikke er egnet for ordinær jakt i tråd med målsetninger i viltloven.

Skjøtsel i friområder

Idrett og utemiljø har et flerårig samarbeid med Attende Allservice Holding AS om skjøtsel i friområder, finansiert over investeringsmidler for økt opparbeidelse av friområder. I 2024 er det friområdene Smiths Minde, Molkeholen og Kvernevik friområde som er prioritert. I tillegg kommer enkelte oppdrag med bekjempelse av ugress i slåtteeng og beiter på kommunale friområder.

Samarbeid med frivillige

Idrett og utemiljø vil arbeide for økt og mer systematisk samarbeid med frivillige om skjøtsel, jmfør tekstvedtak [Frivillig involvering i skjøtseltiltak](#). I 2024 vil en forbedre informasjonen på kommunens nettsider og starte arbeidet med å se på muligheten for å etablere en ordning med kommunale skjøtselsveiledere, jmfør [sak 95/22](#) i utvalg for miljø og utbygging. Samarbeidsavtalen med Naturvernforbundet fra 2018 og kr 300.000 i tilskudd til drift av Mostun naturinformasjonssenter videreføres for å tilby utvidet åpningstid og større undervisningstilbud.

Samarbeid med Norges jeger- og fiskerforbund om vassdragsrestaurering og sjørretprosjektet videreføres.

Naturmangfold i sjøen

Norge har sluttet seg til FNs mål om å verne 30% av havet. Det er flere sjøområder i Stavanger kommune med viktige og sårbare naturtyper. I 2023 er det opprettet tre nye fredningsområder for hummer i Stavanger kommune. Ett av disse områdene er landets største fredningsområde.

Forbedre kunnskapsgrunnlag for natur

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag er viktig for en bærekraftig arealforvaltning og skjøtsel av naturverdiene. Idrett og utemiljø fortsetter derfor naturkartleggingen i kommunen for å få en fullstendig [NIN \(Natur i Norge\)](#) - kartlegging på land i hele kommunen. Deler av Ombo skal kartlegges i 2024.

Stavanger kommune jobber også for å bedre kunnskapsgrunnlaget i sjøen. Kartlegging av sjøområder etter NIN-standard vil fortsette i Finnøy og Rennesøy kommunedeler der kunnskapsgrunnlaget er dårligst. Arbeidet kombineres med kommunens marine grunnkart hvor Stavanger var en pilotkommune.

Videre vil kommunen fortsette arbeidet med kartlegging og overvåking av truede arter som hubro, vandrefalk, havørn og mykt havfruegras.

Kartlegging av hubro i kommunen viser at bestanden er blant landets tetteste. Hubro er en karakterart i skjærgården, vår største ugle og kritisk truet. Kommunen samarbeider med Lnett om sikring av særlig utsatte strømlinjer som kan drepe hubro. Flere utsatte strekninger skal sikres i 2024.

Forvaltning av bytrær

Kommunens målsetninger for trær er forankret i [Grønn plan](#) og i [forvaltningsplan for bytrær - strategi](#). Våren 2024 vil handlingsplan for trærne i Byparken ferdigstilles.

Ett av innsatsområdene for å nå Stavangers mål om å ha en variert og artsrik bestand av trær, er å bevare eksisterende trær og øke antall trær i byggesonen. I løpet av våren 2024 legges det fram sak om rapportering av felte bytrær i 2022 og 2023 for utvalg for klima og natur.

For å ta vare på trebestanden er det viktig å ha kunnskap om eksisterende trær. Derfor har kommunen i 2017 begynt med å lage et treregister. I 2024 kartlegges og testes nye teknologier for registrering av trær. Videre skal det utarbeides en nettside med kommunens register over bytrærne og nyttig informasjon om trær.

Alleen i byparken

Park, nærmiljø og friluftsliv

Rehabilitering av lekeplasser

Stavanger kommune har 383 kommunale lekeplasser. Etterslepet i utskifting og rehabilitering av lekeplassutstyr har økt betydelig de siste 10 år. Arbeidet med rehabilitering av lekeplasser består av utskifting av utslitt lekeplassutstyr, drenering, dekker og trafikksikkerhetstiltak i form av gjerder, sperrestener eller bilsperrer. Kommunen har behov for flere sertifiserte lekeplasskontrollører.

Mer omfattende rehabiliteringer finansieres over HØP-linjen [Lekeplasser, løkker, baner, skatebaner og nærmiljøanlegg](#). Det er et mål å rehabilitere fem lekeplasser i året, men de siste årene har midlene kun strukket til maksimalt tre. De fem lekeplassene med størst behov for utskifting av utstyr i 2024 er:

1. Armauer Hansensvei lekeplassen - Hillevåg kommunedel
2. Sundelia nærmiljøanlegg - Madla kommunedel
3. Ormøyveien nærmiljøanlegg – Hundvåg kommunedel
4. Sivblomstveien lekeplass – Hillevåg bydel
5. Sandsteinveien nærmiljøanlegg – Tasta kommunedel

Akutte tiltak på andre lekeplasser kan føre til endringer i prioriteringslisten.

Som oppfølging av [lekestrategi for lekeplassene i Stavanger kommune](#) skal det i 2024 startes med å lage kommunedelsvise handlingsplaner for lekeplasser. Der vurderes det hvilke plasser som skal prioriteres, og hvilke som skal legges om til møteplasser uten lekeutstyr. Det skal videre satses på 14 superlekeplasser jevnt fordelt i kommunedelene de neste årene. I 2024 prioriteres prosjektering av superlekeplass i Bjergsted og bygging i Kvernevik.

Parkutstyr

Parkutstyr er blant annet benker, søppelbeholdere, griller og lignende. Økt bruk av friområdene og andre kommunale uteområder medfører mer slitasje på eksisterende parkutstyr og behov for nytt. Mye av parkutstyret trenger vedlikehold, som maling, vasking og reparasjoner.

Arbeidet med å effektivisere avfallshåndteringen i kommunale friområder fortsetter i 2024. Dette innebærer fortsatt innkjøp av komprimerbare avfallsbeholdere og nedgravde containere med sensorer. Det er behov for flere av disse blant annet i parker, friområder og badeplasser.

Toaletter i friområder

Tilgang til toaletter er viktig for økt bruk av grøntområdene. Samtidig medfører bygging av toaletter driftskostnader for tømning og rengjøring.

I 2023 har det vært en grundig gjennomgang av [toaletter i offentlige friområder](#), både eksisterende fasiliteter og en behovsvurdering. Utvalg for miljø og utbygging vedtok i [sak 86/23](#) at offentlige toaletter i friområder skal få en nødvendig oppgradering slik at flest mulig skal bli universelt utformet. Det må gjennomføres en analyse for samtlige toalettbygg, inkludert beregning av kostnader for oppgradering til universell utforming.

Det er vedtatt at det skal bygges fem nye, universelt utformede toaletter på Lundsneset (2stk), Trollskogen, Kvitavika på Finnøy og Store Stokkavatnet sørøst. De to toalettene på Lundsneset finansieres via kommunens avtale om reklamefinansierte bymøbler og forventes bygget i 2024.

Håndtering av privatiserte kommunale friområder

I mange grøntområder registreres at naboer av ulike årsaker har innlemmet en del av arealet i egen hage. Til sammen utgjør dette en stor del av den kommunale eiendomsmassen som både har en økonomisk verdi og en stor verdi for allmennheten som tilgjengelig grønnstruktur. Et prosjekt skal avdekke slike tilfeller og tilbakeføre eller selge slike arealer. Det skal fastsettes rutiner og prosedyrer for slike tilfeller gjennom en systematisk tilnærming. Det legges fram en sak om rutiner for håndtering av privatiserte kommunale eiendommer i løpet av 2024.

Badeplasser

Det er vedtatt at det skal være minst 3 meter dybde under alle stupebrett. Alle stupebrett har nå fastmontert rekkverk og badestige. Arbeidet med å finne nye lokasjoner og sette ut nye stupebrett vil fortsette i 2024. Det jobbes med å bedre tilkomsten til stupebrettene på Rosenli og Godalen. Montering av livbøyer ved stupebrettene og på badeplasser ellers prioriteres.

Hundelufting

Hundeluftingsområdene er svært populære, og det er stadig behov for utbedringer og oppgraderinger. I 2024 vil idrett og utemiljø prioritere informasjonsskilt for hundeluftingsområdet i Sørmarka og nødvendige utbedringer av gjerder. Det er også behov for informasjonskampanjer blant annet om båndtvang eller strengere krav til hundeeiere med ny [hundelov](#).

Utvalg for miljø og utbygging vedtok i [sak 174/21](#) at det skal være dispensere til hundeposer i tilknytning til avfallsbeholdere i turområder og i bydelene. Arbeidet vil holde frem i 2024.

Urban dyrkning

Idrett og utemiljø lager avtaler med private om nabolagshager i kommunale områder og bistår med rådgivning. Det jobbes videre med utredning av kolonihager, andelshager og nabolagshager i kommunen, jamfør sak i utvalg for klima og natur [sak 14/23](#). Formannskapet vedtok i [sak 135/23](#) etablering av en bybondeordning i Stavanger kommune som prøveordning på 2 år. Siden det ikke er satt av finansiering for etablering av bybondestilling i HØP 2024-2027 vil ordningen ikke bli realisert i 2024.

Bærekraftig drift

Idrett og utemiljø har i flere år jobbet for å ta i bruk mer miljøvennlige og bærekraftige driftsmetoder i anleggene til kommunen. Det er frem til nå prioritert innkjøp av ulikt utstyr, blant annet elektrisk drevne maskiner, som også er skånsomme mot underlag. Slik unngås pakking av jordsmonn og det mikrobiotiske livet i jorda skånes. Videre skal prosjektet gjennomgå driftsmetoder, med sikte på permanent, mer miljøvennlig omlegging og bedre planlegging av nyanlegg for å sikre ressursbesparende drift. Det er også et mål å ha mest mulig naturbaserte løsninger i anleggene. Idrett og utemiljø vil fortsette med bærekraftige løsninger i 2024, for eksempel bruk av jord med biokull som er ladet med mikroorganismer og bekjempelse av ugress ved bruk av eddik. Videre vil en se på muligheten for å tilby frivillige ulike dugnadsoppdrag som lusing av høymole i blomsterenger mot betaling.

Revisjon av utomhusnorm (Norm for utomhusanlegg i Sør-Rogaland)

Formålet med normen som brukes for å planlegge og opparbeide utomhusanlegg er å sikre funksjonalitet, utforming, drift og levetid av anleggene. Den tidligere norm for utomhusanlegg i Sør-Rogaland vil under revideringen bli gjort til en Stavanger-norm.

Ved innføring av ny prosedyre for saksbehandling av utomhusplaner vil utomhusnormen få forsterket betydning som premissgrunnlag ved prosjektering av utomhusanlegg. Videre må normen imøtekomme dagens utfordringer med overvannshåndtering, sikring av trær i anleggsprosesser og legge ramme for gode, driftssikre naturbaserte løsninger. Normen må også tilpasses endringene i forbindelse med Grønn plan og kommuneplanen.

Tilrettelegging for friluftsliv

I kommunedelene Finnøy og Rennesøy samarbeider idrett og utemiljø med lokale turlag og grunneiere for å få på plass avtaler og tilrettelegging for turstier, som ivaretar landskap og næring. Etablering av parkeringsplasser blir en prioritert oppgave. Arbeidet med å få digitalt kart for 52 hverdagsturer som viser tilgjengelighet for rullestol, elektrisk rullestol og synshemmede startet i 2023 og ferdigstilles i 2024. I tillegg skal det lages et digitalt turkart for Rennesøy og Finnøy kommunedeler for turstier der det er inngått avtale mellom grunneier og kommunen. Stavanger kommune er med i det interkommunale prosjektet «helårsturisme» og vil jobbe videre med dette i 2024. Her er temaene gange, sykkel og bil.

Småbåthavner i kommunale områder

Der det planlegges og utføres prosjekter langs strandsonen i kommunal regi, forsøker idrett og utemiljø å rydde småbåter og brygger. For tiden prioriteres kommunale friområder langs Galeivågen og Engøyvatnet. Oppryddingen skjer i henhold til praksis vedtatt av Stavanger formannskap i [sak 194/20](#).

Kommunestyresak [60/20](#) beskriver behov for en temaplan for småbåthavner hvor forvaltningsprinsipper må gjennomgås og tilpasses til de tidligere tre kommunene. I tillegg ligger det en del oppfølgingspunkter i handlingsplan for klima og miljø som skal innarbeides i temaplanen.

Dette gjelder bl.a. båtdeleordninger, miljøtiltak i havnene og tiltak mot havnespy. Et annet sentralt tema i planen blir behovsvurdering for nye båt plasser som må sees i sammenheng med mål for klima og naturmangfold samt arealnøytralitet.

Arbeidet med temaplanen er påbegynt, og det er dialog med fellesrådet til båtforeningene. Det vil samtidig gå gjennom og fornye driftsavtaler med båtforeninger på kommunal grunn. Sak om temaplan småbåthavn skal legges frem for politisk behandling i utvalg for klima og natur våren 2024.

Uteanlegg ved formålsbygg

Skolegårder og uteanlegg ved barnehager

På skolenes og barnehagenes utomhusanlegg er det løpende behov for reparasjon og utskifting av ødelagt utstyr for å følge gjeldende regelverk for sikkerhet ved lekeplassutstyr. Tiltakene består av utskifting av lekeutstyr, gjerder, vegetasjon, dekker og dreneringssystemer. Vedlikeholdsetterslepet for uteområdene ved barnehager er stort, og anleggene er utsatt for stor slitasje. All belysning i skolegårder og barnehager skal skiftes ut da en stor del av dagens lysrør inneholder kvikksølv. LED-belysning skal implementeres i armaturene.

Utendørs idrettsanlegg

Følgende vedlikeholdstiltak er planlagt gjennomført i 2024: løpende reparasjon og utskifting av ødelagt utstyr, porter, gjerder, vegetasjon, dreneringssystemer og etterfylling av granulater til kunstgressbaner så langt budsjettene rekker.

Stavanger botaniske hage og vitensenter

Stavanger botaniske hage ligger i nedbørsfeltet nedstrøms for Sørmarka og har utfordringer med overvann på både stier og i bed. En del av stinettet er heller ikke universelt utformet og skal derfor oppgraderes i 2024. Det skal lages en ny hovedinngang til hagen via urtehagen og ny HC-parkering i 2024. Overgang til fossilfri drift fortsetter. Det skal også etableres et svaletårn.

Grønnsakshagen bygges om med flere mindre bed med årlige vekstskifte, urtekasser byttes ut. De to dammene i nedre hagen skal graves ut og fordypes for å gi bedre levevilkår til livet i dammene. Deler av staudehagen legges om i 2024 med restaurering og nyplanting av to bed. Arbeid med oppussing av skilt og informasjonstavler fortsetter.

I 2021 vedtok Stavanger formannskap i [sak 5/21](#) en forpliktende samarbeidsavtale mellom Stavanger botaniske hage og Rogaland Arboret om å jobbe mot å etablere et botanisk vitensenter. Prosjektperioden er på fire år (2022-2025). [Årsrapport](#) for 2022 ble lagt fram for utvalg for miljø og utbygging, [sak 27/23](#). Strategidokument skal utarbeides og legges fram for utvalg for klima og natur i 2024.

Stavanger friluftssenter

Samarbeidet med frivillige, arbeidstrening og formidling både på dyrkning og friluftsliv skal videreføres. Besøkgården skal videreutvikles som attraktiv møteplass for lokalbefolkningen og viktig undervisningssted for barn og unge.

Bruk bac
Baby og småbarn skal bruke
trossing til tradisjonelle engasj
og på brokes baderøy over f
Fauky Little S

ALARMPLAN

SKAP-KONTROLL
VEKERTILKALLING
22 17 56 66

Billetten er gjødg 1,5 time
The ticket is valid for one and a half hour

For å kontakte
betjening
ring nummer
462

WOLSEA STREET
before 10:17:22

Inntekter i 2023

Del IV: Inntekter i 2023

Nedenfor vises de viktigste inntektene som IoU genererte innenfor kommunalområdet i 2023.

Idrett

- Leieinntekter kommunale idrettsanlegg fra videregående skoler: ca. 6 mill.
- Leieinntekter ifm. arrangement på kommunale idrettsanlegg: ca. 3 mill.
- Salg av rekvisita og fra café: ca. 2,4 mill.
- Billettinntekter svømmehaller: ca. 12,5 mill.

Sum inntekter 2023 idrett: ca. 24 mill.

I den nye [Temaplan for idrett](#) skal inntekter både fra publikum og idrett vurderes.

Gebyr for utleie av riggareal

Idrett og utemiljø har i 2023 fått ca. kr 1,0 mill. fra gebyr fra leie av riggareal

Gategrunnleie

Gategrunnsleie i 2023 utgjorde ca. kr 3,6 mill.

Gravemeldinger

Idrett og utemiljø fekk inn ca. kr 1,3 mill. i gebyr fra gravemeldinger i 2023.

Inntekter fra drift – salg til eksterne

Idrett og utemiljø estimerer inntekt fra salg til eksterne, hovedsakelig i sentrum i 2023 å beløpe seg på ca. kr 0,9 mill.

Leieinntekter kolonihage, areal og div.

Idrett og utemiljø vil i 2023 få inn ca. kr 0,6 mill.

Leieinntekter kommunale småbåthavner

Arealleie fra kommunale småbåthavner estimeres til ca. kr 4,5 mill. i 2023. Leienivået vil bli tema i kommende planrevisjon.

Eksterne tilskudd

Idrett og utemiljø fikk i 2023 tilskudd fra en del statlige aktører: NAV, Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet. Summen estimeres til ca. kr 2,3 mill.

Vedlegg

1. Saksframlegg
2. Saksprotokoll Utvalg for klima og natur (30.01.2024)
3. Saksprotokoll Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (31.01.2024)
4. Referatsak «Svar på oversendelsesforslag Årsprogram 2024 for Idrett og utemiljø»
5. Saksprotokoll Utvalg for utbygging (21.02.2024)
6. Notat «Årsprogram Idrett og utemiljø 2024»

Saksframlegg

Dato: 13.12.2023
Saksnummer: 23/48324-1

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
Utvalg for klima og natur (2023-2027)		30.01.2024	
Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (2023-2027)		31.01.2024	
Utvalg for utbygging (2023-2027)		21.02.2024	

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø

Forslag til vedtak:

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

Sammendrag

Direktøren legg i denne saka fram Årsprogram 2024 for idrett og utemiljø. Dokumentet viser idrett og utemiljø sine prioriterte oppgaver for 2024. Årsprogrammet er ei direkte oppfølging og konkretisering av HØP 2024-2027, samt tidlegare vedtak i bystyret, utval for klima og miljø, utval for utbygging og utval for kultur, idrett og samfunnsdialog.

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø

Bakgrunn for saken

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø konkretiserer dei politiske bestillingane frå Handlings- og økonomiplan 2024-2027 (BYS-vedtak i [sak 63/23](#)) som gjeld kommunalområdet.

Årsprogrammet viser prioriterte oppgåver kommunalområdet vil utføre i 2024, samt vedteke finansiering av arbeidet. Omstillingsprogrammet for heile kommunen vil også ha konsekvensar for idrett og utemiljø sitt arbeid.

Årsprogrammet leggast frem for både utvalg for klima og natur (UKN), utvalg for utbygging (UFU) og utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (UKIS). Sidan den administrative organisasjonen ikkje tilsvarer grensesnittet til dei politiske utvala, rapporterer idrett og utemiljø til tre utval. UFU vedtek årsprogrammet sine tiltak for utbygging, UKN vedtek det som gjeld klima og natur, og UKIS vedtek tiltaka som gjeld idrett.

Fakta

Årsprogrammet følgjer opp Handlings- og økonomiplan (HØP) 2024-2027. Årsprogram 2024 er delt inn i fire kapitler:

- Del I omhandlar idrett og utemiljø sine oppgåver, prioriteringar, bidrag til klima- og miljøplanen sin handlingsdel, samt tekstvedtak 2024.
- Del II består av årsprogram investeringar.
- Del III viser endringar i driftsbudsjettet og prioriterte oppgåver på einstilte område. Prosjekta i Bymiljøpakken omtalast, men omfattast ikkje av årsprogrammet.
- Del IV gir ei oversikt over inntekter i 2023.

Større prosjekt og prioriteringar vil bli lagt frem til politisk handsaming i ansvarleg utval. Det er varsla politiske saksframlegg i dokumentet der dette allereie er planlagt. Viktige endringar i idrett og utemiljø sitt arbeid meldast i tillegg fortløpande til politiske utval i form av statussak, orienteringssak, svar på politiske spørsmål og i tertialrapportering.

Vurdering

Årsprogrammet viser korleis den vedteke Handlings- og økonomiplan 2024-2027 er tenkt realisert på idrett og utemiljø sitt ansvarsområde. Årsprogrammet følgjer same lest som fjoråret sitt program. Dette gjev ein god balanse mellom politisk styring, effektiv gjennomføring og handlingsrom for å kunne handtere uforutsette forhold.

Direktøren vurderer ei behandling i by- eller kommunedelsutvala (KDU) ikkje som påkravd. Hovudgrunnen er at årsprogrammet er ei direkte oppfølging av HØPen, tidlegare vedtak og bestillingar som ofte er basert på innspel frå KDUane. I tillegg ønskjer direktøren eit raskt vedtak for at kommunalområdet kan levere på dei politiske bestillingane. Vedteke årsprogram vil bli sendt til KDUane med moglegheit til å gje innspel til neste HØP og årsprogram, som ifjor.

Årsprogrammet vil bidra til at Stavanger kommune realiserer kommunens mål for natur, miljø og klima, gode hverdagsliv og sosial bærekraft innanfor vedtatte økonomiske rammer. Direktøren vurderer at årsprogrammet konkretiserer dei politiske og økonomiske føringane i HØP 2024-2027 på ein effektiv måte og sikrer gjennomføring av politiske vedtak.

Konklusjon

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø konkretiserer kommunalområdet si oppfølging av HØP 2024-2027 og andre politiske vedtak. Direktøren anbefaler at dei tre ansvarlege politiske utvala, UKN, UKIS og UFU vedtek årsprogrammet, slik at kommunalområdet kan gå i gang med å levere på den politiske bestillinga.

Leidulf Skjørestad
direktør

Kurt Idland
kommunalsjef

Anders Torvik Hansen
økonomisjef

Marit Magdalene Schweiker
saksbehandler

Vedlegg:
Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø - direktørens forslag

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Saksprotokoll

Politisk sekretariat

Postadr.: Pb. 8001, 4068 Stavanger
Besøksadr.: Øvre Kleivegate 15
Telefon: 51507131. Faks: 51507044
E-post: postmottak.radmannen@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

SAKSBEHANDLER	ARKIVSAK	ARKIVNR.	DATO
Marit Magdalene Schweiker	23/48324		dato

Utvalg: Utvalg for klima og natur (2023-2027)
Møtedato: 30.01.2024
Sak: 7/24

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø
Resultat: På saklisten
Arkivsak: 23/48324

Utvalg for klima og natur (2023-2027) har behandlet saken i møte 30.01.2024 sak 7/24

Møtebehandling

Rune Askeland (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag:

«En oppgradering av hovedveien på Vassøy vil legge til rette for en storstilt utbygging av boliger og være et steg på veien for bygging av bro. (side 19 i programmet)
UKN ber bystyret om heller å vedta gjennomføring av ordinært vedlikehold av veien på Vassøy.»

Rune Askeland (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av H, FrP, V og MDG:

«A. I tillegg til treslagskifte og nyplantning bør man også se på andre arealer som kan egne seg til treplanting uten at det går ut over viktige naturverdier. Det kan dreie seg om å foredle gjengroingsarealer ved å plante inn eik og andre «edle» lauvtrær for å styrke artsmangfoldet og det kan være innplantning i eksisterende skog der man i dag har problem med platanlønn og andre fremmede treslag. (side 20).

B. Bakgrunn: "Det utarbeides også et frivillig pedagogisk opplegg for skoler og barnehager om hvordan de kan benytte kommunens skjøtselsarbeid og treslagskifte til aktivitet og læring".
Forslag: Kommunedirektøren ser på muligheten for å knyttet til seg Naturvernforbundet i dette arbeidet. På Mostun så tilbys det et slik undervisningsopplegg pr. dags dato uten kommunal støtte. (side 20).

C. Bypark. I forbindelse med den videre fremdrift i prosjektet så ses det på muligheten for å inkludere oppbygging av de to kunstige holmene i Breiavatnet. (s 34).

D. Småbåthavner i kommunale områder. Kommunedirektøren fremmer en sak som vurderer mulighetene for å avsette areal til båtdeleordninger i kommunen. I en dyrtid så vil dette kunne bidra til at flere får gleden av gode maritime opplevelser i vår flotte skjærgård.»

Rune Askeland (MDG) fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Bakgrunn: Videre vil kommunen fortsette arbeidet med kartlegging og overvåking av truede arter som hubro, vandrefalk, havørn og mykt havfruegras.»

Forslag: Kommunedirektøren bes se på om dette er korrekt. Vandrefalk og Havørn står ikke på rødlisten. Derimot så er andre arter som ikke er nevnt her på liste, som Vipe og Hettemåker som kommunedirektøren kan vurdere å inkludere.»

Jonas Gadolin (Ap) fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Kiwibanen Hundvåg: Det ble under behandling av HØP 2024 vedtatt et forslag fra flertallspartiene om prioritering av omlegging av Kiwibanen på Hundvåg fra grus- til kunstgressbane. Det er vår forståelse at det derimot ikke ble avsatt midler til dette, utover allerede vedtatte midler. Hva vil kostnaden for denne omleggingen utgjøre, og vil omlegging bli satt i bero ihht allerede vedtatt prioriteringsliste, med mindre ytterligere midler tilføres?»

Jonas Gadolin (Ap) fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Mens kommunedirektøren hadde foreslått en økning i vedtatt ramme, vedtok flertallet et kutt på 10 millioner til denne opparbeidelsen. Kan kommunedirektøren kort redegjøre for hvor man ser for seg at dette kuttet skal tas, og i hvilken grad dette til gå ut over prosjektets utforming og kvaliteter?»

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

MDG's tilleggsforslag fikk 2 stemmer (SV og MDG)

H, FrP, V og MDG's tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt

MDG's oversendelsesforslag oversendes kommunedirektøren

Ap's oversendelsesforslag oversendes kommunedirektøren

Ap's oversendelsesforslag oversendes kommunedirektøren

Utvalg for klima og natur sitt flertallsvedtak:

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

A. I tillegg til treslagskifte og nyplanting bør man også se på andre arealer som kan egne seg til treplanting uten at det går ut over viktige naturverdier. Det kan dreie seg om å foredle gjengroingsarealer ved å plante inn eik og andre «edle» lauvtrær for å styrke artsmangfoldet og det kan være innplantning i eksisterende skog der man i dag har problem med platanlønn og andre fremmede treslag. (side 20).

B. Bakgrunn: "Det utarbeides også et frivillig pedagogisk opplegg for skoler og barnehager om hvordan de kan benytte kommunens skjøtselsarbeid og treslagskifte til aktivitet og læring".

Forslag: Kommunedirektøren ser på muligheten for å knyttet til seg Naturvernforbundet i dette arbeidet. På Mostun så tilbys det et slik undervisningopplegg pr. dags dato uten kommunal støtte. (side 20).

C. Bypark. I forbindelse med den videre fremdrift i prosjektet så ses det på muligheten for å inkludere oppbygging av de to kunstige holmene i Breiavatnet. (s 34).

D. Småbåthavner i kommunale områder. Kommunedirektøren fremmer en sak som vurderer mulighetene for å avsette areal til båtdeleordninger i kommunen. I en dyrtid så vil dette kunne bidra til at flere får gleden av gode maritime opplevelser i vår flotte skjærgård.

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Saksprotokoll

Politisk sekretariat

Postadr.: Pb. 8001, 4068 Stavanger
Besøksadr.: Øvre Kleivegate 15
Telefon: 51507131. Faks: 51507044
E-post: postmottak.radmannen@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

SAKSBEHANDLER	ARKIVSAK	ARKIVNR.	DATO
Marit Magdalene Schweiker	23/48324		dato

Utvalg: Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (2023-2027)
Møtedato: 31.01.2024
Sak: 3/24

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø
Resultat: På saklisten
Arkivsak: 23/48324

Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (2023-2027) har behandlet saken i møte 31.01.2024 sak 3/24

Møtebehandling

Erlend Aano (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag:

«Kommunedirektøren bes å vurdere et samarbeid med idrettslag rundt søppelplukking i strandsonen, og eventuelt andre steder som åkre og naturområder. Et slikt samarbeid med økonomisk støtte til idrettslagene for å rydde i naturen, kan erstatte noen av dagens salgsdugnader. Her oppnår vi tre gode effekter. Vi reduserer forbruk, vi inkluderer barna aktivt i dugnadsarbeidet, som kan være god læring, og vi reduserer det som mange foreldre opplever som stress og ekstra arbeid med salg av varer.»

Dag Mossige (Ap) fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Til den videre behandling bes det om at følgende spørsmål besvares:

- 1) Uteområde i rådhuskvartalet: Mens kommunedirektøren hadde foreslått en økning i vedtatt ramme, vedtok flertallet et kutt på 10 millioner til denne opparbeidelsen. Kan kommunedirektøren i forkant av kommende sak kort redegjøre for hvor man ser for seg at dette kuttet skal tas, og i hvilken grad dette til å gå ut over prosjektets utforming og kvaliteter?
- 2) Fugleøy, Mosvannet: Det har i foregående behandlinger av dette prosjektet fremkommet betydelige bekymringer for dyr- og planteliv rundt Mosvannet ifb anleggsarbeidet, inkludert opparbeidelse av en egen tilkomstvei for entreprenører. Kan kommunedirektøren redegjøre kort for risikovurderingene man har gjort, og hvilke tiltak man vil vurdere for å avbøte for de mulige negative konsekvensene for omgivelsene i anleggsperioden?

3) Prosjekt friområde: Bystyrets flertall vedtok ved sist HØP-behandling følgende tekstvedtak: «Flertallspartiene ønsker å gå i dialog med aktørene i Gauselvågen for å sikre en minnelig løsning. I mellomtiden halveres midler til prosjekt friområde». Det fremstår uklart hva konsekvensen av dette vedtaket vil være for turstien i Gauselvågen. Dersom «minnelig løsning» ikke oppnås, vil dette prosjektet være tilstrekkelig finansiert gitt H-V-FrP-Krf-PPs kutt i midler avsatt til prosjekt friområde?»

Votering

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

MDG's tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Ap's oversendelsesforslag følger saken.

Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialogs sitt enstemmige vedtak:

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

Kommunedirektøren bes å vurdere et samarbeid med idrettslag rundt søppelplukking i strandsonen, og eventuelt andre steder som åkre og naturområder. Et slikt samarbeid med økonomisk støtte til idrettslagene for å rydde i naturen, kan erstatte noen av dagens salgsdugnader. Her oppnår vi tre gode effekter. Vi reduserer forbruk, vi inkluderer barna aktivt i dugnadsarbeidet, som kan være god læring, og vi reduserer det som mange foreldre opplever som stress og ekstra arbeid med salg av varer.

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Referatsak

Dato: 31.01.2024
Saksnummer: 23/48324-4
Deres ref.: Deres ref

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:
Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (2023-2027)		06.03.2024

Svar på oversendelsesforslag Årsprogram 2024 for Idrett og utemiljø UKIS-sak 3/24

Sammendrag

Under utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog si handsaming av [sak 3/24 Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø](#) sendte Dag Mossige (Ap) følgende oversendingsforslag:

Til den videre behandling bes det om at følgende spørsmål besvares:

- 1) Uteområde i rådhuskvartalet: Mens kommunedirektøren hadde foreslått en økning i vedtatt ramme, vedtok flertallet et kutt på 10 millioner til denne opparbeidelsen. Kan kommunedirektøren i forkant av kommende sak kort redegjøre for hvor man ser for seg at dette kuttet skal tas, og i hvilken grad dette til gå ut over prosjektets utforming og kvaliteter?*

Direktøren sitt svar

Dei tre sidene mot nord, vest og aust til parken rundt Rådhuset ferdigstillast som skissert i forprosjektet – med same kvalitet og innanfor redusert budsjett. Den siste fasaden – byrommet i Lars Hertervigs gate – opparbeidast så snart VA-omlegginga i gata lèt seg gjennomføre.

Direktøren legg fram eige orienteringssak om gjennomføringa for Lars Hertervigs gate og Arne Rettedals gate i løpet av våren 2024.

- 2) Fugleøy, Mosvannet: Det har i foregående behandling av dette prosjektet fremkommet betydelige bekymringer for dyr- og planteliv rundt Mosvannet ifb anleggsarbeidet, inkludert opparbeidelse av en egen tilkomstvei for entreprenører. Kan kommunedirektøren redegjøre kort for risikovurderingene man har gjort, og hvilke tiltak man vil vurdere for å avbøte for de mulige negative konsekvensene for omgivelsene i anleggsperioden?*

Direktøren sitt svar

Direktøren vil leggje fram sak om Fugleøya i utvalg for klima og natur våren 2024 der desse spørsmåla vil bli svara ut.

- 3) Prosjekt friområde: Bystyrets flertall vedtok ved sist HØP-behandling følgende tekstvedtak: «Flertallspartiene ønsker å gå i dialog med aktørene i Gauselvågen for å*

sikre en minnelig løsning. I mellomtiden halveres midler til prosjekt friområde». Det fremstår uklart hva konsekvensen av dette vedtaket vil være for turstien i Gauselvågen. Dersom «minnelig løsning» ikke oppnås, vil dette prosjektet være tilstrekkelig finansiert gitt H-V-FrP-Krf-PPs kutt i midler avsatt til prosjekt friområde?

Direktøren sitt svar

Direktøren viser til [tilleggsnotat](#) (s.6-7) til bystyre si handsaming i [sak 63/23](#) Årsbudsjett 2024 og Handlings- og økonomiplan 2024-2027:

“Friområdeprosjektet

Flertallspartiene ønsker å gå i dialog med aktørene i Gauselvågen for å sikre en minnelig løsning. I mellomtiden halvveres midler til prosjekt friområde. Kommunedirektøren understreker at de årlige avsetningene ikke har vært tilstrekkelig for å gjennomføre friområdeprosjektet, og at det ved behov har vært foretatt særskilte bevilgninger til grunnerverv og opparbeidelse av sentrale delstrekk. For turstien i Gauselvågen ble det ved behandling av 1. tertialrapport 2022 avsatt 49,1 mill. kroner til utbetaling av erstatning til grunnerverv og opparbeidelse av selve turstien. Som kjent fikk ikke kommunen tiltrådt arealene, slik at store deler av denne rammen fortsatt ikke er benyttet, men er planlagt benyttet i 2024. Det vises her til opparbeidelse av tursti fra Sandholmveien til Gauselkneiken, plan 2735. Det er her viktig å være klar over at påløpte forpliktelser, som ikke er utbetalt, er om lag kr 8,5 mill. I tillegg er kr 5,8 mill. allerede utbetalt i erstatning, jf. Gulating lagmannsretts overskjønn. I tillegg kommer et forventet minimumskrav på kr 10,2 mill. til grunnerverv etter ny plan 2831. Det er grunn til å tro at grunneierne vil hevde at verdifastsettelse som fremgikk av tidligere skjønn og inngåtte avtaler er for lav, og at en minnelig ordning kan føre til høyere erstatning.

Kommunedirektøren vil legge til at avsetning til friområdeprosjektet også gjelder grunnerverv av andre friområder. Kommunedirektøren har fokusert på overtakelse av friområder der grunneierne har kommet til kommunen for overtakelse. Et eksempel er friområdet på Varden, som grunneier ønsket kommunen skulle overta og erstatningen ble fastsatt i avtaleskjønn. Dette er finansiert via denne budsjettposten. Kommunedirektøren er videre i dialog med flere grunneiere som har tatt kontakt for overtakelse, både på Vassøy, Roaldsøy, Hundvåg og langs Byfjorden. Det er videre pågående forhandlinger om utbyggingsavtale, hvor blant annet tilgang til friområde inngår, langs Byfjorden. Sikring av grunnerverv til friområde vil kunne dekkes innenfor budsjettpost på årlig kr 5 mill. Grunnerverv og opparbeidelse tursti langs Gauselstraen forutsetter opprettholdelse av tidligere avsatte midler i 1. tertialrapport 2022.”

Leidulf Skjørestad
direktør

Kurt Idland
kommunalsjef

Marit Magdalene Schweiker
saksbehandlar

Vedlegg:

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Saksprotokoll

Politisk sekretariat

Postadr.: Pb. 8001, 4068 Stavanger
Besøksadr.: Øvre Kleivegate 15
Telefon: 51507131. Faks: 51507044
E-post: postmottak.radmannen@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

SAKSBEHANDLER	ARKIVSAK	ARKIVNR.	DATO
Marit Magdalene Schweiker	23/48324		dato

Utvalg: Utvalg for utbygging (2023-2027)

Møtedato: 21.02.2024

Sak: 5/24

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø

Resultat: På saklisten

Arkivsak: 23/48324

Utvalg for utbygging (2023-2027) har behandlet saken i møte 21.02.2024 sak 5/24

Møtebehandling

Julie Vold (H) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av H, FrP og V:

«Det utredes at "Per Inge Torkelsen superlekeplass" etableres på Johan Gjøsteins Plass i henhold til vedtak i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog.»

Julie Vold (H) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av H og V:

«Vi ber om at det legges inn et kapittel om plan for belysning av turstier.»

Charlotte Susanne Fjelltvedt Sørås (Ap) fremmet følgende oversendelsesforslag på vegne av Ap, SV og INP:

«Mens kommunedirektøren hadde foreslått en økning i vedtatt ramme, vedtok flertallet et kutt på 10 millioner til denne opparbeidelsen. Kan kommunedirektøren i forkant av kommende sak kort redegjøre for hvor man ser for seg at dette kuttet skal tas, og i hvilken grad dette til å gå ut over prosjektets utforming og kvaliteter?»

Charlotte Susanne Fjelltvedt Sørås (Ap) fremmet følgende oversendelsesforslag på vegne av Ap, SV og INP:

«Kiwibanen Hundvåg: Det ble under behandling av HØP 2024 vedtatt et forslag fra flertallspartiene om prioritering av omlegging av Kiwibanen på Hundvåg fra grus- til

kunstgressbane. Det er vår forståelse at det derimot ikke ble avsatt midler til dette, utover allerede vedtatte midler. Hva vil kostnaden for denne omleggingen utgjøre, og vil omlegging bli satt i bero ihht allerede vedtatt prioriteringsliste, med mindre ytterligere midler tilføres?»

Votering

H, FrP og V's tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt

H og V's tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt

Ap, SV og INP's oversendelsesforslag oversendes kommunedirektøren

Ap, SV og INP's oversendelsesforslag oversendes kommunedirektøren

Utvalg for utbygging sitt enstemmige vedtak:

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

Det utredes at "Per Inge Torkelsen superlekeplass" etableres på Johan Gjøsteins Plass i henhold til vedtak i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog.

Vi ber om at det legges inn et kapittel om plan for belysning av turstier.

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Notat

Til: Utvalg for klima og natur
Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog
Utvalg for utbygging

Fra: Direktør BMU

Dato: 22.02.2024

Årsprogram idrett og utemiljø 2024

Direktøren viser til behandling av Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø i Utvalg for klima og natur, utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog, utvalg for utbygging. Vedtaka følgjast opp som følgjer, og dette notatet leggjast ved årsprogrammet:

1. Utvalg for klima og natur (UKN)

UKN vedtok følgjande ([UKN-sak 7/2024](#)):

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

A. I tillegg til treslagskifte og nyplanting bør man også se på andre arealer som kan egne seg til treplanting uten at det går ut over viktige naturverdier. Det kan dreie seg om å foredle gjengroingsarealer ved å plante inn eik og andre «edle» lauvtrær for å styrke arts mangfoldet og det kan være innplantning i eksisterende skog der man i dag har problem med platanlønn og andre fremmede treslag. (side 20).

B. Bakgrunn: “Det utarbeides også et frivillig pedagogisk opplegg for skoler og barnehager om hvordan de kan benytte kommunens skjøtselsarbeid og treslagskifte til aktivitet og læring”.

Forslag: Kommunedirektøren ser på muligheten for å knyttet til seg Naturvernforbundet i dette arbeidet. På Mostun så tilbys det et slik undervisningsopplegg pr. dags dato uten kommunal støtte. (side 20).

C. Bypark. I forbindelse med den videre fremdrift i prosjektet så ses det på muligheten for å inkludere oppbygging av de to kunstige holmene i Breiavatnet. (s 34).

D. Småbåthavner i kommunale områder. Kommunedirektøren fremmer en sak som vurderer mulighetene for å avsette areal til båtdeleordninger i kommunen. I en dyrtid så vil dette kunne bidra til at flere får gleden av gode maritime opplevelser i vår flotte skjærgård.

Oppfølging:

Punkt A-C følgjast opp i dei nemnde prosjekta og planarbeid. *Temaplan Småbåthavn, Handlingsplan biologisk mangfold og Overordnet skjøtselsplan* leggjast fram for UKN hausten 2024.

Videre blei det sendt følgjande oversendelsesforslag:

Jonas Gadolin (Ap): Omlegging av Kiwibanen på Hundvåg fra grus- til kunstgressbane
Det ble under behandling av HØP 2024 vedtatt et forslag fra flertallspartiene om prioritering av omlegging av Kiwibanen på Hundvåg fra grus- til kunstgressbane. Det er vår forståelse at det derimot ikke ble avsatt midler til dette, utover allerede vedtatte midler.

Hva vil kostnaden for denne omleggingen utgjøre, og vil omlegging bli satt i bero iht allerede vedtatt prioriteringsliste, med mindre ytterligere midler tilføres?

Direktørens svar:

Det er ikkje satt av middel til forslaget. Eit grovt kostnadsestimert er på ca. kr 9-11 mill. Direktøren viser elles til [sak 5/2024](#) i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog.

Jonas Gadolin (Ap): Uteområde i rådhuskvartalet

Mens kommunedirektøren hadde foreslått en økning i vedtatt ramme, vedtok flertallet et kutt på 10 millioner til denne opparbeidelsen. Kan kommunedirektøren kort redegjøre for hvor man ser for seg at dette kuttet skal tas, og i hvilken grad dette til gå ut over prosjektets utforming og kvaliteter?

Direktørens svar

Parken rundt Rådhuset, de tre sidene mot nord, vest og sør, ferdigstilles innenfor nytt beløp og omforent med fremdriften for Rådhuset. Utforming og kvalitet vil bli som forespeilt i forprosjektet.

Den siste fasaden – byrommet i Lars Hertervigs gate – opparbeides så snart VA-omleggingen i gaten lar seg gjennomføre. Midlene til dette samt det resterende byrommet som omfatter arealet ut forbi Stavanger svømmehall og frem til «Herbariumplassen» spilles inn til HØP 2025-2028. Direktøren legger frem egen orienteringssak om gjennomføringen for Lars Hertervigs gate og Arne Rittedals gate i løpet av våren 2024.

Rune Askeland (MDG): Rødlistede arter

Bakgrunn: «Videre vil kommunen fortsette arbeidet med kartlegging og overvåking av truede arter som hubro, vandrefalk, havørn og mykt havfruegras.»

Forslag: Kommunedirektøren bes se på om dette er korrekt. Vandrefalk og Havør står ikke på rødlisten. Derimot så er andre arter som ikke er nevnt her på liste, som Vipe og Hettemåker som kommunedirektøren kan vurdere å inkludere.

Direktørens svar

Stavanger kommune overvåker mange truede og sårbare arter (ikke kun rødlistearter). Flere av disse prosjektene er langvarige samarbeid med frivillige organisasjoner som er svært viktig å støtte. Vipe overvåkes regelmessig og hettemåker fanges stort sett opp av sjøfuglregistreringene hvert 3. år. Det er begrenset hvor mange arter kommunen kan aktivt overvåke, og her må man prioritere.

2. Utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog (UKIS)

UKIS vedtok følgende (UKIS-[sak 3/2024](#)):

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

Kommunedirektøren bes å vurdere et samarbeid med idrettslag rundt søppelplukking i strandsonen, og eventuelt andre steder som åkre og naturområder. Et slikt samarbeid med økonomisk støtte til idrettslagene for å rydde i naturen, kan erstatte noen av dagens salgsdugnader. Her oppnår vi tre gode effekter. Vi reduserer forbruk, vi inkluderer barna aktivt i dugnadsarbeidet, som kan være god læring, og vi reduserer det som mange foreldre opplever som stress og ekstra arbeid med salg av varer.

Oppfølging

Søppelplukking og rydding av strandsoner, parker og friområde ivaretakast i dag av kommunen. Kommunen vil i løpet av 2024 setje i gang eit prosjekt «vegetasjonsrydding» der frivillige organisasjonar blir invitert til å delta. Her kan idrettslag engasjerast for å få inntekter til klubben.

Videre ble det sendt oversendingsforslag i saka. Disse er svart ut i referatsak til utvalget, og lagt ved til behandling av årsprogrammet i utvalget for utbygging (jf. UFU-[sak 5/2024](#))

3. Utvalg for utbygging (UFU)

UFU vedtok følgende (UFU-[sak 5/2024](#)):

Årsprogram 2024 Idrett og utemiljø vedtakast.

Det utredes at "Per Inge Torkelsen superlekeplass" etableres på Johan Gjøsteins Plass i henhold til vedtak i UKIS.

Vi ber om at det legges inn et kapittel om plan for belysning av turstier.

Oppfølging:

Utgreiinga av *Per Inge Torkelsen superlekeplass* inkluderast i forprosjekt for Johan Gjøsteins Plass, som leggjast fram for UFU i april 2024.

Følgjande avsnitt leggjast til Årsprogrammet:

Belysning av turveier

[Belysningsplan for turveier](#) – *Handlingsprogram for belysning av turveier 2022 – 2025* ble vedtatt av utvalg for miljø og utbygging 15.06.2022 ([sak 96/22](#)). I planen er det en strategidel for hvilke typer turveier som skal belyses, og en handlingsdel med prioriterte strekninger for tiltak. Hvert år settes det av en sum til oppfølging av belyningsplanen og strakstiltak ved behov.

For 2024 er det satt av kr 2 mill. til dette formålet. Det jobbes med løsninger for Ungdomsgeilen og Vaulen, men det er usikkert om bevilgningen er stor nok til å kunne gjennomføre disse eller om rimeligere strekninger må prioriteres i år.

Videre blei det sendt oversendelsesforslag om *Uteområde rådhuset* og *Kiwibanen Hundvåg* som er likelydande dei frå UKN. Forslaga og direktøren sine svar: sjå ovanfor under [avsnitt 1](#).